

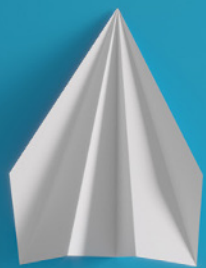


EASO

Ghid practic privind aplicarea alternativei de protecție în interiorul țării de origine

*Seria de ghiduri practice
ale EASO*

Mai 2021



Manuscris finalizat în mai 2021.

Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) și persoanele care acționează în numele EASO nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile prezentate în continuare.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2023

© Biroul European de Sprijin pentru Azil, 2021

PDF ISBN 978-92-9465-587-5

doi:10.2847/07

BZ-08-21-164-RO-N

Print ISBN 978-92-9403-112-9

doi:10.2847/250

BZ-08-21-164-RO-C

Versiune revizuită cu o imagine nouă pe copertă.

Imaginea de pe copertă: Eoneren © iStock, 2019

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei. Pentru utilizarea sau reproducerea fotografiilor sau a altor materiale care nu se află sub incidența drepturilor de autor ale EASO trebuie solicitată permisiunea direct de la deținătorii drepturilor de autor.

Despre ghid

De ce a fost creat acest ghid? Misiunea Biroului European de Sprijin pentru Azil (EASO) este aceea de a sprijini statele membre ale Uniunii Europene și țările asociate [țările UE+ ⁽¹⁾] prin programe de pregătire comune, standarde de calitate comune și informații comune privind țara de origine (ITO), printre altele. Conform obiectivului său general de sprijinire a statelor membre în realizarea standardelor comune și a unor procese de înaltă calitate în cadrul sistemului european comun de azil (SECA), EASO elaborează ghiduri și instrumente practice comune.

Cum a fost creat acest ghid? Prezentul ghid a fost creat de experți din statele membre ale Uniunii Europene (denumite în continuare „statele membre”), cu contribuții valoroase din partea Comisiei Europene, a Înalțului Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) și a Consiliului European pentru Refugiați și Exilați (ECRE) ⁽²⁾. Elaborarea sa a fost facilitată și coordonată de EASO. Înainte de finalizare, ghidul a făcut obiectul unei consultări cu toate țările UE+ prin intermediul Rețelei EASO privind procesele de azil.

Cui i se adresează acest ghid? Ghidul este destinat în primul rând responsabililor de caz, intervievatorilor și factorilor de decizie, precum și responsabililor de elaborarea politicilor din cadrul autorităților decizionale naționale. În plus, este un instrument util responsabililor cu calitatea și consilierilor juridici, precum și altor persoane care lucrează sau sunt implicate în domeniul protecției internaționale în contextul UE.

Cum se utilizează acest ghid? Ghidul privind alternativa de protecție în interiorul țării de origine (*internal protection alternative* – IPA) este structurat în șase părți: 1) Temei juridic, 2) Garanții procedurale, unde se discută aspecte precum sarcina probei, evaluarea individuală, posibilitatea de a contesta aplicarea IPA, 3) Indicații inițiale pentru a lua sau nu în considerare IPA, 4) Identificarea unui loc potrivit pentru IPA, 5) Evaluarea criteriilor IPA, 6) Explorarea profilurilor specifice și a dificultăților de depășit în cazul fiecăruia. Capitolul final cuprinde considerații specifice legate de aplicarea IPA, în special cu privire la procesul de încetare a protecției și la cererile de protecție ulterioare. Ghidul se încheie cu un rezumat al celor mai relevante hotărâri ale instanțelor UE în acest domeniu, alături de referințe juridice.

Ghidul de față ar trebui utilizat împreună cu *Ghidul practic al EASO privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*.

Trebuie subliniat faptul că prezentul document nu furnizează orientări specifice fiecărei țări. Pentru orientări privind aplicabilitatea alternativei de protecție în interiorul anumitor țări de origine, consultați ghidurile specifice țărilor publicate de EASO la adresa: <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/country-guidance>.

Cum se raportează acest ghid la legislația și practicile naționale? Ghidul este un instrument de convergență fără caracter obligatoriu, care reflectă standarde stabilite de comun acord.

Precizări legale

Acest ghid a fost elaborat fără a aduce atingere principiului potrivit căruia doar Curtea de Justiție a Uniunii Europene poate oferi o interpretare autentică a dreptului UE.

⁽¹⁾ Cele 27 de state membre ale Uniunii Europene plus Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția.

⁽²⁾ Rețineți că ghidul final nu reflectă neapărat poziția UNHCR sau cea a ECRE.

Cuprins

Lista abrevierilor.....	3
Introducere.....	4
1. Temei juridic.....	5
1.1. Alternativa de protecție în interiorul țării de origine în dreptul internațional	5
1.2. Directiva privind condițiile pentru protecția internațională.....	5
1.3. Jurisprudența europeană.....	6
2. Garanții procedurale.....	8
2.1. Evaluarea individuală	8
2.2. IPA în procesul de examinare.....	8
2.3. Sarcina probei	10
2.4. Posibilitatea solicitantului de a contesta aplicarea IPA	11
3. Indicații inițiale pentru luarea sau neluarea în considerare a IPA.....	12
3.1. Agentul de persecuție	12
3.2. Elementele individuale.....	13
4. Identificarea unui loc potrivit pentru IPA.....	14
4.1. Factori legați de condițiile generale	14
4.2. Factori legați de circumstanțele individuale.....	15
5. Evaluarea criteriilor IPA.....	16
5.1. Siguranța în locul propus pentru IPA	16
5.2. Călătoria și admiterea în locul ales pentru IPA	20
5.3. Probabilitatea rezonabilă de a se stabili în locul ales pentru IPA.....	21
6. Explorarea unor profiluri specifice și a dificultăților aferente.....	28
6.1. Bărbați adulți necăsătoriți, fără handicap	28
6.2. Cupluri căsătorite aflate la vârsta de muncă, fără copii	29
6.3. Femei necăsătorite fără o rețea de sprijin masculină	29
6.4. Familii cu copii	30
6.5. Profiluri legate de orientarea sexuală și identitatea de gen.....	30
6.6. Copii neînsoțiți	31
6.7. Solicitanți vârstnici	33
6.8. Solicitanți cu boli grave sau cu handicap sever	33
7. Considerații specifice.....	35
7.1. Încetarea protecției din cauza încetării circumstanțelor	35
7.2. Cererile ulterioare	37
Anexa 1. Jurisprudență.....	38
Jurisprudența europeană	38
Jurisprudența națională.....	43

Lista abrevierilor

CEaDO	Convenția europeană a drepturilor omului
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Convenția privind statutul refugiaților	Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și Protocolul său din 1967, denumite „Convenția de la Geneva” în acquis-ul UE privind azilul
DCPI	Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate
DCPI (reformată)	Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare)
DPA (reformată)	Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare)
EASO	Biroul European de Sprijin pentru Azil
IPA	alternativa de protecție în interiorul țării de origine
ITO	informații privind țara de origine
State membre	statele membre ale Uniunii Europene
UE	Uniunea Europeană
UE+	statele membre ale Uniunii Europene plus țările asociate
UNHCR	Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați

Introducere

În conformitate cu Directiva 2011/95/UE, denumită în continuare „DCPI” (reformată) ⁽³⁾, statele membre pot stabili, în cadrul evaluării unei cereri de protecție internațională, că un solicitant nu are nevoie de protecție internațională atunci când într-o parte din țara de origine nu are niciun motiv întemeiat de a se teme că va fi persecutat și nu există niciun risc real de a fi supus unor vătămări grave sau are acces la protecție împotriva persecuției și a vătămărilor grave. De asemenea, solicitantul trebuie să poată călători în siguranță și în mod legal către locul propus ca alternativă de protecție în interiorul țării de origine (IPA), să poată fi admis în locul respectiv și să se poată presupune în mod rezonabil că se va stabili acolo. Trebuie să se țină seama de condițiile generale existente în respectiva parte a țării și de circumstanțele personale ale solicitantului, care să aibă la bază informații actualizate obținute din surse pertinente ⁽⁴⁾.

Acest ghid practic subliniază faptul că evaluarea nevoilor de protecție din locul ales pentru IPA este strâns legată de aspectele de bază ale evaluării nevoilor de protecție și a riscurilor din țara de origine în ansamblu. În plus, se explică cerințele suplimentare necesare pentru aplicarea IPA, precum caracterul rezonabil al stabilirii în locul propus pentru IPA, ceea ce presupune ca autoritățile naționale să ia în calcul situația socioeconomică din locul respectiv. Atunci când se examinează opțiunea de aplicare a IPA, trebuie pus accent pe caracterul pozitiv al protecției oferite, din cauză că aplicarea acesteia presupune respectarea cerințelor stabilite la articolul 8 din DCPI (reformată).

În plus, în cazul aplicării IPA, sarcina probei este transferată administrației naționale. Administrația națională trebuie să dovedească faptul că solicitantul nu necesită protecție internațională, deoarece există un loc alternativ în care se poate stabili, într-o anumită parte a țării de origine.

La examinarea aplicării IPA, trebuie acordată atenție identificării solicitanților care necesită garanții procedurale speciale și trebuie luate măsurile necesare pentru a li se asigura sprijinul de care au nevoie ⁽⁵⁾. De asemenea, trebuie să se țină seama în primul rând de interesul superior al copilului ⁽⁶⁾.

În legislația și practica națională, IPA mai poate purta numele de alternativă a refugiului intern, alternativă prin transfer intern sau alte denumiri. În acest ghid practic se preferă „alternativă de protecție în interiorul țării de origine” din motive de coerență cu legislația UE și cu produsele EASO disponibile.

Termenul „zonă de origine” este utilizat în ghid în opoziție cu locul ales pentru IPA. Zona de origine este de obicei „zona de proveniență” din țara de origine, adică zona în care s-a născut sau a crescut solicitantul sau zona în care acesta s-a stabilit și a trăit, având prin urmare legături strânse cu aceasta ⁽⁷⁾.

⁽³⁾ Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare) (JO L 337, 20.12.2011), cu referire în mod specific la considerentele 26 și 27 și la articolele 7 și 8.

⁽⁴⁾ Articolul 7 alineatul (3) din DCPI (reformată).

⁽⁵⁾ Pentru informații despre identificarea persoanelor cu nevoi speciale, vezi și instrumentul IPSN al EASO la următorul link: <https://ipsn.easo.europa.eu/>. Pentru mai multe detalii, vezi și considerentul 29 din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare) (JO L 180, 29.6.2013) [Directiva DPA (reformată)], precum și articolul 22 din Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (JO L 180, 29.6.2013).

⁽⁶⁾ Vezi mai multe detalii în considerentul 18 din DCPI (reformată) și în considerentul 33 din DPA (reformată).

⁽⁷⁾ Vezi secțiunea „Circumstanțele individuale” din Ghidul practic privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională, aprilie 2018.

1. Temei juridic

1.1. Alternativa de protecție în interiorul țării de origine în dreptul internațional

IPA nu este menționată în Convenția privind statutul refugiaților din 1951 ⁽⁸⁾ și nu reprezintă un principiu de sine stătător în dreptul refugiaților, nici un test independent pentru determinarea statutului de refugiat. Dreptul internațional nu impune ca persoanele amenințate să epuizeze toate opțiunile din propria țară înainte de a solicita azil. IPA derivă din principiul general al dreptului internațional care stipulează că protecția internațională are doar un rol secundar și ar trebui acordată doar acolo unde nu este disponibilă protecția națională ⁽⁹⁾. Până la mijlocul anilor 1980, acest concept nu fusese folosit în practică, deoarece statele erau adesea percepute ca principalii agenți de persecuție. Aplicarea sa este legată de creșterea numărului de solicitanți care fug din calea unor amenințări regionale începând cu sfârșitul anilor 1980. În 1995 și 1999, UNHCR a furnizat prima orientare de acest fel cu privire la aplicarea corespunzătoare a alternativei refugiuului intern ⁽¹⁰⁾. Pe măsură ce factorii de decizie au început să aplice tot mai mult IPA, în anul 2003 UNHCR a emis mai multe orientări detaliate cu privire la protecția internațională care includeau și aplicarea IPA ⁽¹¹⁾.

1.2. Directiva privind condițiile pentru protecția internațională

Directiva inițială privind condițiile pentru protecția internațională (2004/83/CE) ⁽¹²⁾ a fost primul instrument supranațional care a oferit o descriere generală a alternativei de protecție în interiorul țării de origine ⁽¹³⁾.

DCPI (reformată) a introdus o serie de clarificări cu privire la condițiile de aplicare a IPA. DCPI (reformată) stabilește conceptul de „alternativă de protecție în interiorul țării de origine” la articolul 8, păstrând caracterul opțional al aplicării pentru statele membre.

⁽⁸⁾ Adunarea Generală a ONU, [Convenție privind statutul refugiaților](#), 28 iulie 1951, Organizația Națiunilor Unite, Seria Tratatelor, vol. 189, UNTS p. 137.

⁽⁹⁾ Schultz, J., *The international protection alternative in refugee law*, Leiden 2019.

⁽¹⁰⁾ Hathaway, J. și Foster, M. *Internal Protection/Relocation/Flight Alternative as an Aspect of Refugee Status Determination*, University of Michigan Law School Scholarship Repository, 2003.

⁽¹¹⁾ UNHCR, *Guidelines on International Protection: 'Internal Flight or Relocation Alternative' within the Context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees*, HCR/GIP/03/04, 23 iulie 2003. Acest concept poate fi găsit și în alte documente întocmite de UNHCR, precum *UNHCR Annotated Comments on the EC Council Directive 2004/83/EC of 29 April 2004 on Minimum Standards for the Qualification and Status of Third Country Nationals or Stateless Persons as Refugees or as Persons Who Otherwise Need International Protection and the Content of the Protection Granted (OJ L 304/12 of 30.9.2004)*, 28 ianuarie 2005.

⁽¹²⁾ Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (JO L 304/12), denumită „Directiva inițială privind condițiile pentru protecția internațională”.

⁽¹³⁾ Articolul 8 din Directiva inițială privind condițiile pentru protecția internațională.

Articolul 8 din DCPI (reformată): Protecția în interiorul țării

„(1) În cadrul evaluării cererii de protecție internațională, statele membre pot stabili că un solicitant nu are nevoie de protecție internațională atunci când, într-o parte din țara de origine, acesta:

- (a) nu are niciun motiv întemeiat de a se teme că va fi persecutat sau nu există niciun risc real de a fi supus unor vătămări grave; sau
- (b) are acces la protecție împotriva persecuției sau a vătămărilor grave, astfel cum sunt definite în articolul 7,
și poate călători în siguranță și în mod legal către acea parte din țară, poate fi admis în acea parte din țară și se poate presupune în mod rezonabil că se va stabili acolo.

(2) Atunci când examinează dacă un solicitant are un motiv întemeiat de a se teme că va fi persecutat sau dacă există un risc real de a fi supus unor vătămări grave sau dacă are acces la protecție împotriva persecuției sau a vătămărilor grave într-o parte din țara de origine în conformitate cu alineatul (1), statele membre țin seama, în momentul în care adoptă o decizie cu privire la cerere, de condițiile generale existente în respectiva parte a țării și de situația personală a solicitantului, în conformitate cu articolul 4. În acest scop, statele membre se asigură că informații precise și actualizate sunt obținute din surse pertinente, precum Înaltul Comisariat al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați și Biroul European de Sprijin pentru Azil.”

Atragem atenția asupra faptului că dispoziția de la **articolul 8 din DCPI (reformată) este o dispoziție discreționară**: „statele membre **pot** stabili că un solicitant nu are nevoie de protecție internațională [...]”. Prin urmare, relevanța IPA pentru practica statelor membre, chiar și atunci când utilizarea sa este permisă, va depinde de anumiți factori. Printre aceștia se numără **transpunerea acestui articol și/sau a conceptului de IPA în legislația națională, aplicarea sa în practică și deciziile de politici conexe** privind oportunitatea sau momentul când ar trebui utilizat conceptul, după caz.

1.3. Jurisprudența europeană

La momentul publicării acestui ghid, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) nu a fost invitată să decidă cu privire la interpretarea și aplicarea conceptului de IPA.

Deși Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) nu are competența să interpreteze instrumente ale UE în domeniul azilului cum este DCPI (reformată), hotărârile sale oferă interpretări cu caracter obligatoriu ale Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEaDO), care pot influența indirect modul în care se aplică legislația în materie de azil în UE.

În scopul prezentului ghid se ia în considerare următoarea jurisprudență a CEDO (vezi mai multe rezumate detaliate ale cauzelor și extrase din acestea în anexa 1). Este important de subliniat că aceste cauze au fost soluționate ținându-se seama de situațiile de fapt specifice și nu oferă orientări generale de interpretare a conceptului de IPA. Mai mult, aceste cauze sunt legate de IPA în contextul procedurilor de returnare (sau deportare) cu respectarea articolului 3 din CEaDO, nu în contextul procedurilor de azil.

NB: CEDO utilizează termenul „alternativa refugiului intern” pentru a descrie acest concept.

- **CEDO, 2011, *Sufi și Elmi/Regatul Unit*** ⁽¹⁴⁾

În această cauză având ca obiect situația a doi resortisanți somalezi, în hotărâre s-a decis că zona luată în calcul pentru returnare trebuie stabilită analizând următoarele elemente: posibilitatea solicitantului de a-și asigura nevoile de bază, precum hrană, igienă și adăpost, vulnerabilitatea acestuia față de relele tratamente și perspectiva îmbunătățirii situației sale într-un interval rezonabil de timp.

Mai mult, cauza ilustrează circumstanțele personale care pot fi luate în considerare la evaluarea alternativei refugiului intern; dacă solicitantul avea legături de familie în zona de transfer și dacă solicitantul a avut recent experiența traiului în țara sa de origine.

- **CEDO, 2007, *Salah Sheekh/Țările de Jos*** ⁽¹⁵⁾

În această cauză având ca obiect situația unui resortisant somalez, hotărârea a considerat că nu se putea aplica alternativa refugiului intern în Somalia, deoarece nu se întruneau condițiile legate de posibilitatea de a călători către zona sigură și de a fi admis în aceasta. Motivul a fost faptul că autoritățile locale din zona considerată sigură din Somalia se opuneau „deportării forțate a diverse clase de refugiați” și nu acceptau documente de călătorie emise de UE. În plus, hotărârea a afirmat că trebuie luată în calcul diferența dintre poziția persoanelor originare din zonele respective, care aparțin de un clan și/sau au rude în aceste zone, și a persoanelor originare din alte părți ale Somaliei, care nu au astfel de legături.

- **CEDO, 2014, *A.A.M/Suedia*** ⁽¹⁶⁾

În această cauză având ca obiect un resortisant irakian, hotărârea enunță principii relevante pentru testul caracterului rezonabil, și anume faptul că „transferul intern implică în mod inevitabil anumite greutăți”, de exemplu, dificultăți în „găsirea de locuri de muncă și locuințe adecvate”. Aceste dificultăți nu sunt hotărâtoare dacă se poate constata că, în zona propusă pentru alternativa refugiului intern, condițiile generale de trai de care s-ar bucura solicitantul nu sunt „nerezonabile sau în niciun caz nu pot fi considerate tratament interzis de articolul 3 [din CEaDO]”.

Hotărârea a subliniat elementele care pot fi utilizate drept indicatori pentru testul caracterului rezonabil: disponibilitatea locurilor de muncă și „accesul la asistență medicală, precum și la sprijin financiar și de altă natură din partea UNHCR și a autorităților locale”.

⁽¹⁴⁾ CEDO, Hotărârea din 28 iunie 2011, *Sufi și Elmi/Regatul Unit*, 8319/07 și 11449/07, ECLI:CE:ECHR:2011:0628JUD000831907. Ca trimitere specifică la punctele din hotărâre, consultați punctele 283, 294 și 295 din textul disponibil în [baza de date Hudoc a CEDO](#).

⁽¹⁵⁾ CEDO, Hotărârea din 11 ianuarie 2007, *Salah Sheekh/Țările de Jos*, 1948/04, ECLI:CE:ECHR:2007:0111JUD000194804. Ca trimitere specifică la punctele din hotărâre, consultați punctele 139 și 142 din textul disponibil în [baza de date Hudoc a CEDO](#).

⁽¹⁶⁾ CEDO, Hotărârea din 3 aprilie 2014, *A.A.M/Suedia*, 68519/10, ECLI:CE:ECHR:2014:0403JUD006851910. Ca trimitere specifică la punctele din hotărâre, consultați punctul 73 din textul disponibil în [baza de date Hudoc a CEDO](#).

2. Garanții procedurale

În ceea ce privește garanțiile procedurale, la aplicarea conceptului de IPA statele membre ar trebui să ia în considerare natura individuală a evaluării oricărei IPA (secțiunea 2.1). Statele membre ar trebui să ia în considerare și stadiul în care se află procedura la momentul examinării IPA, mai precis după ce s-a stabilit teama bine întemeiată de persecuție sau riscul real de a suferi vătămări grave în zona de origine a solicitantului (secțiunea 2.2). În plus, aplicarea IPA înseamnă o transferare a sarcinii probei, deoarece autoritățile decizionale sunt cele care trebuie să demonstreze aplicabilitatea IPA (secțiunea 2.3). Mai mult, solicitantul ar trebui să aibă posibilitatea să conteste aplicarea IPA (secțiunea 2.4).

2.1. Evaluarea individuală

Obligația statelor membre de a realiza o evaluare individuală a IPA este stabilită la articolul 4 alineatul (3) și la articolul 8 alineatul (2) din DCPI (reformată).

Articolul 8 alineatul (2) din DCPI (reformată): Protecția în interiorul țării

„[...] statele membre țin seama, în momentul în care adoptă o decizie cu privire la cerere, de condițiile generale existente în respectiva parte a țării și de situația personală a solicitantului, în conformitate cu articolul 4. [...]”

Evaluarea IPA se face întotdeauna pentru fiecare caz în parte. Evaluarea individuală înseamnă că **IPA nu poate fi considerată niciodată aplicabilă în general** pentru o anumită zonă și/sau pentru un anumit grup de solicitanți. Prin urmare, chiar și atunci când condițiile generale din locul propus pentru IPA sunt considerate favorabile, există varianta ca IPA să nu fie posibilă din cauza situației personale a solicitantului. În mod similar, chiar și acolo unde IPA este aplicabilă în practică pentru o anumită zonă în majoritatea cazurilor (sau în marea majoritate a cazurilor), va fi necesară o evaluare individuală pentru a evalua dacă alternativa rămâne valabilă și atunci când se analizează cu atenția corespunzătoare circumstanțele personale ale solicitantului (vezi [capitolul 6](#)).

Evaluarea individuală implică luarea în considerare a circumstanțelor personale ale solicitantului în cadrul evaluării IPA. În acest sens, este extrem de important să se ia în considerare vulnerabilitățile și/sau nevoile speciale ale solicitantului. **Fiecare condiție** pentru aplicarea IPA (siguranța locului propus pentru IPA, călătoria și admiterea, probabilitatea rezonabilă de a se stabili acolo) trebuie analizate **luând în considerare vulnerabilitățile și/sau nevoile speciale ale solicitantului**.

2.2. IPA în procesul de examinare

Deși DCPI (reformată) în sine nu prescrie o ordine strictă de examinare, textul său stabilește totuși că evaluarea **disponibilității IPA** trebuie realizată „**în cadrul evaluării cererii de protecție internațională**” ⁽¹⁷⁾. În conformitate cu articolul 4 alineatul (3) din DCPI (reformată), examinarea trebuie să ia în considerare toate informațiile și documentele prezentate de către solicitant, statutul individual și situația personală a solicitantului și orice acte de persecuție sau vătămări grave din trecut. În ceea

⁽¹⁷⁾ Articolul 8 alineatul (1) din DCPI (reformată).

ce privește IPA, este clar că o evaluare adecvată a disponibilității IPA nu este posibilă fără o evaluare adecvată a temerii inițiale de persecuție sau de vătămări grave în zona de origine.

Mai concret, pentru a se examina absența persecuției și a vătăcărilor grave în locul propus pentru IPA, trebuie evaluate complet motivele pe care se bazează cererea inițială a solicitantului. În acest mod se poate concluziona că persecuția sau vătăcăările grave evocate, în cazul în care sunt credibile, nu sunt de așa natură încât riscul să se extindă la întreg teritoriul țării de origine.

În mod similar, disponibilitatea protecției într-o parte a țării nu poate fi evaluată *in abstracto*. Trebuie înțeleasă bine natura persecuției și/sau a vătăcărilor grave evocate, inclusiv identitatea agenților responsabili, pentru a se putea evalua dacă autoritățile sunt dispuse și capabile să ofere protecție într-o parte a țării împotriva persecuției sau a riscului de vătămări grave.

Pentru realizarea unei examinări amănunțite și bine structurate și pentru a evita buclele de raționament neproductive, este prin urmare important ca **IPA să fie evaluată numai** după ce s-a arătat că există **o teamă bine întemeiată de a fi persecutat sau un risc real de vătămări grave** în zona de origine din țara de origine. Acest lucru include stabilirea faptului că solicitantul nu are acces la protecție [astfel cum este definită în articolul 7 din DCPI (reformată)] în zona de origine.

Ghidul practic al EASO privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională ⁽¹⁸⁾ prezintă examinarea unei cereri individuale de protecție internațională ca un proces etapizat, în cursul căruia este examinat fiecare element al definiției termenului „refugiat”. Etapele sunt următoarele:

Etapa 1: Considerații preliminare

Solicitantul este resortisant al unei țări terțe sau apatrid și se află în afara țării sale de cetățenie sau, dacă este apatrid, în afara țării în care își avea anterior reședința obișnuită.

Etapa 2a: Persecuție

Tratamentul de care se teme solicitantul constituie persecuție, adică este o încălcare suficient de gravă a drepturilor omului sau o acumulare de măsuri diferite care este suficient de gravă, luând forma menționată printre altele la articolul 9 alineatul (2) din DCPI (reformată).

Etapa 2b: Temere bine întemeiată

Teama de persecuție este bine întemeiată.

Etapa 2c: Motivul (motivele) persecuției

Persecuția sau absența protecției împotriva unor astfel de acte este legată (cel puțin parțial) de unul dintre următoarele motive (reale sau imputate):

- rasă
- religie
- naționalitate
- apartenență la un anumit grup social
- opinii politice.

⁽¹⁸⁾ Consultați secțiunea „Diagrame” din *Ghidul practic privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018.

Etapa 3: Protecție subsidiară

Eligibilitatea pentru protecție subsidiară este examinată numai atunci când solicitantul nu se califică pentru statutul de refugiat, adică atunci când nu este îndeplinită niciuna dintre condițiile din etapa 2a, 2b sau 2c.

Etapa 4a: Protecție în țara de origine (zona de origine)

Nu există protecție în zona de origine a solicitantului sau agenții de protecție nu pot sau nu doresc să o asigure; sau protecția nu este efectivă ori are caracter temporar, adică nu îndeplinește criteriile prevăzute la articolul 7 din DCPI (reformată).

Etapa 4b: Alternativă de protecție în interiorul țării de origine

La examinarea IPA se stabilește dacă, într-o parte a țării de origine, solicitantul:

- (a) nu are niciun motiv întemeiat de a se teme că va fi persecutat sau nu există niciun risc real de a fi supus unor vătămări grave; sau
- (b) are acces la protecție împotriva persecuției sau a vătămarilor grave, astfel cum sunt definite la articolul 7 din DCPI (reformată); și poate călători în siguranță și în mod legal către acea parte a țării, poate fi admis în acea parte a țării și se poate presupune în mod rezonabil că se va stabili acolo.

2.3. Sarcina probei

Articolul 4 alineatul (1) din DCPI (reformată): Evaluarea faptelor și circumstanțelor

„Statele membre pot considera că este obligația solicitantului să prezinte, de îndată ce este posibil, toate elementele necesare în sprijinul cererii sale de protecție internațională. **Statele membre au obligația de a evalua**, în cooperare cu solicitantul, **elementele relevante ale cererii.**” (sublinierea noastră)

Existența IPA este afirmată de autoritatea decizională, prin urmare **sarcina probei este transferată autorității decizionale** atunci când se susține disponibilitatea IPA în altă parte a țării de origine.

Regula potrivit căreia sarcina probei aparține autorității decizionale, atunci când se susține disponibilitatea IPA, este statuată la articolul 8 alineatul (2) din DCPI (reformată).

Articolul 8 alineatul (2) din DCPI (reformată): Protecția în interiorul țării

„Atunci când examinează dacă un solicitant are un motiv întemeiat de a se teme că va fi persecutat sau dacă există un risc real de a fi supus unor vătămări grave sau dacă are acces la protecție împotriva persecuției sau a vătămarilor grave într-o parte din țara de origine în conformitate cu alineatul (1), statele membre țin seama, în momentul în care adoptă o decizie cu privire la cerere, de condițiile generale existente în respectiva parte a țării și de situația personală a solicitantului, în conformitate cu articolul 4. În acest scop, statele membre se asigură că informații precise și actualizate sunt obținute din surse pertinente, precum Înalțul Comisariat al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați și Biroul European de Sprijin pentru Azil.”

Pentru a susține concluzia aplicabilității IPA, autoritatea decizională va lua în considerare condițiile generale existente în respectiva parte a țării, precum și circumstanțele personale ale solicitantului.

Solicitantul are de asemenea dreptul să depună elemente și să indice motive specifice pentru care IPA nu ar trebui să se aplice în cazul său. Aceste elemente trebuie evaluate de autoritatea decizională (secțiunea 2.4).

În ceea ce privește evaluarea probelor, este **sarcina autorităților decizionale să demonstreze că se întrunesc toate condițiile pentru aplicarea IPA.**

Autoritățile decizionale trebuie să demonstreze că solicitantul poate trăi în siguranță în zona propusă pentru transfer, adică fără risc de persecuție sau vătămări grave sau având acces la protecție împotriva persecuției sau a vătămărilor grave. Tot autoritatea decizională trebuie să demonstreze că solicitantul poate călători în siguranță și în mod legal către zona propusă pentru transfer, că poate fi admis în aceasta și că se poate estima în mod rezonabil că se va stabili acolo fără a întâmpina alte greutăți nejustificate.

În acest scop, autoritatea decizională trebuie să ia în calcul informații precise și actualizate din surse pertinente, cum sunt, printre altele, informațiile emise de EASO și UNHCR [articolul 8 alineatul (2) din DCPI (reformată)].

Deși este sarcina autorității decizionale să aducă probe pentru a demonstra disponibilitatea IPA, **solicitantul are datoria de a coopera** ⁽¹⁹⁾ în vederea confirmării identității sale și a elementelor relevante din cererea sa de azil. Printre aceste elemente se numără vârsta sa, trecutul său (inclusiv cel al rudelor relevante), cetățenia sau cetățeniile, țara sau țările, precum și localitatea sau localitățile în care a avut reședința anterioară, cererile anterioare de protecție internațională, itinerarul și documentele de călătorie. De exemplu, solicitantul trebuie să ofere informații cu privire la locurile în care a locuit anterior, rețeaua familială și situația socioeconomică a acestuia în țara de origine, pentru ca autoritățile să poată evalua caracterul rezonabil al locului propus pentru IPA.

2.4. Posibilitatea solicitantului de a contesta aplicarea IPA

Dacă informațiile disponibile indică faptul că un agent de protecție poate oferi protecție efectivă și fără caracter temporar în sensul articolului 7 din DCPI (reformată) în zona luată în considerare pentru IPA, solicitantului care dorește să conteste IPA trebuie să i se ofere ocazia de a explica de ce nu poate sau nu dorește în mod personal să beneficieze de protecția respectivă.

Se recomandă ca în timpul interviului solicitantul să fie informat cu privire la un anumit loc sau o anumită zonă propusă pentru IPA și aflată în curs de evaluare și să i se explice domeniul de aplicare și natura evaluării IPA. Solicitantul va avea astfel **posibilitatea să își spună imediat părerea și/sau să aducă informații suplimentare** despre locul propus pentru IPA. De exemplu, se pot discuta motivele pentru care solicitantul nu poate sau, ca urmare a unei amenințări, nu dorește să beneficieze de protecția țării sale, se pot menționa eventualele dificultăți legate de călătoria sigură și legală către această zonă și de admiterea în aceasta, precum și modul în care ar arăta viața solicitantului în locul propus pentru IPA (muncă, locuință, viață de familie etc.).

Solicitantul nu are obligația să demonstreze că, înainte de a solicita protecție internațională, a epuizat toate posibilitățile de a găsi o alternativă de refugiu intern în orice zonă din interiorul țării sale de origine. Evaluarea se concentrează pe existența unei astfel de alternative la momentul examinării cererii.

⁽¹⁹⁾ Articolul 13 din DPA (reformată).

3. Indicații inițiale pentru luarea sau neluarea în considerare a IPA

După ce s-a stabilit că în zona de origine exista o teamă bine întemeiată de persecuție sau un risc real de vătămări grave, există o serie de elemente care pot indica dacă este relevantă evaluarea IPA. În acest sens, pot fi relevante elemente precum agenți de persecuție sau de vătămări grave și natura actelor, precum și profilul și circumstanțele individuale ale solicitanților. Aplicabilitatea IPA va depinde însă de evaluarea criteriilor pentru IPA, explicate în [capitolul 5](#).

În continuare se prezintă câțiva factori pe baza cărora se poate decide dacă se va lua sau nu în considerare IPA. Lista nu trebuie considerată exhaustivă.

3.1. Agentul de persecuție ⁽²⁰⁾

După ce s-a stabilit că există riscul ca solicitantul să se confrunte cu persecuții sau cu vătămări grave în zona de origine, în procesul de identificare a unui loc potrivit pentru IPA ar trebui avut în vedere agentul de persecuție (sau de vătămări grave) și raza sa de acțiune.

Agenții statali

Este de presupus că agenții statali operează în întreaga țară. Prin urmare, prezumpția este că în aceste cazuri nu este disponibilă IPA. Totuși, IPA ar putea fi aplicabilă în anumite cazuri în care raza de acțiune a agentului statal este limitată clar la o anumită zonă geografică – de exemplu, atunci când agentul de persecuție acționează în mod privat și nu în numele statului.

Agenții neguvernamentali

Dacă riscul de persecuție sau de vătămări grave provine de la un agent neguvernamental, ar trebui avut în vedere raza de acțiune a agentului neguvernamental. Trebuie să se analizeze probabilitatea ca agentul să urmărească solicitantul în locul identificat pentru IPA. În acest sens, este posibil ca agentul să nu poată ajunge la solicitant în locul propus pentru IPA (personal sau folosindu-și influența) și/sau să nu fie interesat să continue persecuția sau vătămarea în afara zonei de origine.

Societatea

Dacă persecuția sau riscul de a suferi vătămări grave provine de la societate în general, trebuie să se analizeze dacă riscul este limitat la zona de origine a solicitantului sau este prezent în întreaga țară. În anumite cazuri, riscul de persecuție sau de vătămări grave este legat de societatea locală. În aceste cazuri, transferul în altă parte a țării ar putea să constituie o alternativă.

Raza de acțiune a agenților de persecuție, în special a celor neguvernamentali, poate fi influențată de **mărimea țării**. În unele cazuri, mărimea țării, structura administrativă și populația acesteia pot constitui un indicator pentru luarea în considerare a IPA. De exemplu, IPA poate fi avută în vedere în cazul țărilor mari cu populație diversă, dacă raza de acțiune a agentului de persecuție este limitată. În aceeași logică,

⁽²⁰⁾ Pentru mai multe informații privind agenții de persecuție, vezi [secțiunea 5.1](#).

În țările cu dimensiuni geografice foarte mici va fi mai puțin probabil să se găsească o zonă disponibilă pentru IPA. În mod similar, atunci când cererea de protecție se bazează pe situația generală de securitate, poate fi relevantă analiza posibilității IPA în cazul țărilor mari, unde situația securității poate să difere de la o zonă la alta. Probabilitatea scade într-o țară cu dimensiuni geografice foarte reduse, în care o situație de instabilitate a securității dintr-o zonă poate să afecteze mai ușor restul țării.

3.2. Elementele individuale

Grupurile minoritare

Dacă apartenența etnică/culturală/religioasă a solicitantului diferă de cea a majorității populației, un element relevant de luat în considerare este nivelul de reprezentare a grupului respectiv în locul avut în vedere pentru IPA. În unele țări, solicitantul ar putea să ducă o viață relativ normală chiar și în absența grupului respectiv. În alte țări, este posibil ca traiul într-un loc în care grupul nu este reprezentat să însemne riscul de a se confrunta cu greutăți nejustificate și de a fi exclus din societate. Prin urmare, trebuie să se ia în calcul situația grupului corespunzător în țara respectivă.

Vulnerabilitatea

Identificarea unei vulnerabilități ar putea indica nevoia de precauții suplimentare atunci când se ia în considerare aplicabilitatea IPA. Trebuie avute în vedere elementele și circumstanțele individuale. În funcție de situația din țara de origine, este posibil ca IPA să nu fie relevantă pentru anumite categorii generale de solicitanți. De exemplu, în unele țări în care drepturile civile ale femeilor sunt restrânse și/sau acestea nu au acces la servicii de bază sau la mijloace de trai esențiale fără o rețea de sprijin masculină, s-ar putea ca IPA să nu fie relevantă în cazul femeilor care nu au un astfel de sprijin. În mod similar, este posibil ca IPA să nu reprezinte o opțiune viabilă pentru un copil fără rude apropiate într-o țară de origine în care copiii aflați în astfel de situații sunt lipsiți de garanțiile necesare. Solicitanții cu nevoi speciale legate de sănătatea fizică sau mintală ori cu handicap trebuie analizați în mod individual. În general, s-ar putea ca IPA să nu fie o opțiune viabilă pentru solicitanții cu afecțiuni grave sau handicap sever. În [capitolul 6](#) se găsesc mai multe informații despre examinarea IPA, ilustrate prin exemple practice.

4. Identificarea unui loc potrivit pentru IPA

Identificarea locului care să fie analizat din perspectiva IPA presupune desemnarea unui loc specific. Acesta ar putea fi un oraș, un district, o provincie sau o regiune, alegerea depinzând în primul rând de situația specifică din țara de origine.

Trebuie avute în vedere circumstanțele individuale ale solicitantului, precum și condițiile generale care predomină în locul identificat. În această secțiune se prezintă pe scurt mai mulți factori legați de condițiile generale sau de circumstanțele individuale ale solicitantului, utili pentru identificarea unui loc potrivit pentru IPA.

4.1. Factori legați de condițiile generale

Situația generală de securitate

Atunci când se identifică un loc posibil pentru IPA, trebuie să se ia în considerare situația generală de securitate. Existența unui conflict în curs de desfășurare este un element crucial în acest sens, la fel ca nivelul de volatilitate a securității zonei. În general, nu vor fi luate în considerare pentru IPA zonele în care există un conflict activ în curs de desfășurare ⁽²¹⁾.

Zone urbane sau zone rurale

Adesea, zonele urbane se dovedesc a fi mai potrivite decât cele rurale pentru IPA. O zonă urbană tinde să fie mai dezvoltată, să aibă o infrastructură mai bună și acces mai bun la servicii sociale, asistență medicală și igienă, care include serviciile de alimentare cu apă și de salubritate. Găsirea unei locuințe și a unui loc de muncă se poate dovedi mai ușoară, iar situația legată de siguranța alimentară poate fi de asemenea mai bună într-o zonă urbană comparativ cu o zonă rurală.

Există și un aspect demografic în procedura de identificare a unei zone urbane sau a unei zone rurale ca posibil loc pentru IPA. În general, în zonele urbane trăiesc o varietate mai mare de grupuri, factor care l-ar putea ajuta pe solicitant să formeze legături și să obțină sprijin din partea celorlalți. Acest lucru poate avea o relevanță deosebită în țările în care este importantă apartenența religioasă/culturală/etnică. În plus, zonele urbane sunt în general mai accesibile, acesta fiind un alt aspect important de luat în calcul (vezi secțiunea despre accesibilitate de mai jos). Totuși, nu trebuie excluse zonele rurale, care ar putea fi luate în considerare în anumite țări.

Accesibilitatea

Accesibilitatea este un element relevant de avut în vedere atunci când se identifică un loc care ar putea fi potrivit pentru IPA. Acest aspect poate fi pertinent mai ales în cazul țărilor de origine în care există o stare de violență generalizată, iar călătoria pe cale rutieră ar putea prezenta riscuri suplimentare pentru solicitant. În acest sens, un factor important este disponibilitatea aeroporturilor internaționale și/sau interne în locul propus pentru IPA.

⁽²¹⁾ Pentru orientări cu privire la amenințările grave și individuale la adresa vieții sau a persoanei unui civil ca urmare a violenței generalizate în caz de conflict armat intern sau internațional, consultați secțiunea „Articolul 15 litera (c) din DCPI” din Ghidul practic al EASO privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională, aprilie 2018.

4.2. Factori legați de circumstanțele individuale

Circumstanțele individuale ale solicitantului pot indica un loc care să prezinte interes în procesul de identificare a unui loc potrivit pentru IPA. Este posibil ca solicitantul să aibă o legătură cu un anumit loc datorită unei șederi anterioare sau să existe alte circumstanțe individuale sau nevoi speciale care să indice relevanța unui anumit loc. Următoarele exemple ar putea fi utile din punctul de vedere al culegerii de informații legate de circumstanțele individuale. Lista nu trebuie considerată exhaustivă.

Ședere sau rezidență anterioară într-un alt loc

O ședere anterioară sau o vizită de lungă durată în alt loc poate indica un posibil loc potrivit pentru IPA. Cunoașterea de către solicitant a locului respectiv și a societății locale poate facilita stabilirea solicitantului.

Rude sau rețea socială într-un alt loc

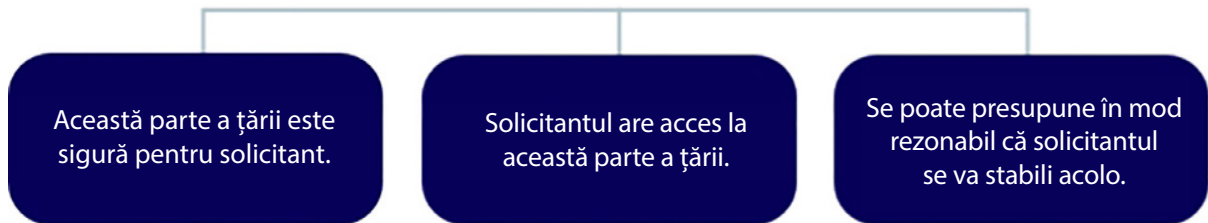
Dacă solicitanții cunosc persoane din zonă care le pot oferi sprijin, le-ar putea fi mai ușor să se stabilească în noul loc.

Prezența grupului religios și/sau etnic al solicitantului într-un alt loc

Importanța apartenenței etnice și religioase a solicitantului, atunci când se evaluează dacă un loc este potrivit pentru IPA, depinde de situația din țara de origine. În unele cazuri, acest considerent poate fi foarte pertinent, pe când în altele nu este esențial să se identifice un loc în care să fie reprezentat același grup religios și/sau etnic. În general, prezența acestuia poate fi considerată un factor de natură să faciliteze integrarea solicitantului în societatea locală.

5. Evaluarea criteriilor IPA

Pentru a stabili că protecția internă este disponibilă într-o anumită parte a țării de origine a solicitantului, trebuie îndeplinite trei criterii cumulative.



Disponibilitatea locului analizat pentru IPA trebuie **stabilită în raport cu momentul luării deciziei de către autoritatea decizională competentă**. Nu este necesar ca locul să fi îndeplinit deja criteriile pentru IPA la momentul la care solicitantul a părăsit țara. În plus, alegerea solicitantului de a merge sau nu acolo înainte de a-și părăsi țara de origine nu este decisivă pentru aplicarea alternativei de protecție în interiorul țării de origine.

5.1. Siguranța în locul propus pentru IPA

O zonă poate fi considerată sigură pentru un solicitant fie pentru că acesta nu are motive întemeiate să se teamă de persecuție sau nu există un risc real de vătămări grave în locul respectiv, fie pentru că are acces la protecție împotriva persecuției sau a vătămărilor grave în acea parte a țării.

Teama bine întemeiată de persecuție și riscul real de vătămări grave în locul propus pentru IPA trebuie evaluate folosind aceleași standarde cu cele aplicate în ceea ce privește zona de origine din țara de origine.

a) Absența temerii bine întemeiate de persecuție și a oricărui risc real ca solicitantul să fie supus unor vătămări grave

În locul propus pentru IPA nu trebuie să existe persecuția sau vătămările grave a căror existență a fost dovedită în zona de origine a solicitantului din țara sa de origine. În plus, în locul propus pentru IPA solicitantul nu trebuie să se confrunte cu riscuri noi de persecuție și vătămări grave.

Trebuie de asemenea subliniat faptul că nu se poate presupune în mod rezonabil că solicitantul va evita persecuția sau vătămările grave abținându-se de la anumite practici care sunt fundamentale pentru identitatea sa. Nu i se poate pretinde în mod rezonabil să își autocenzureze, de exemplu, orientarea sexuală ⁽²²⁾ sau credința religioasă pentru a evita riscul de persecuție și vătămări grave.

⁽²²⁾ CJUE, Hotărârea din 7 noiembrie 2013, *X, Y și Z/ Minister voor Immigratie en Asiel*, cauzele conexe C-199/12-C-201/12, EU:C:2013:720. Ca trimitere specifică la punctele din hotărâre, consultați punctele 70-76 din textul disponibil în [baza de date Curia a CJUE](#).

Evaluarea va căuta să stabilească în primul rând **probabilitatea** ca agentul de persecuție sau de vătămări grave ⁽²³⁾ să urmărească solicitantul în locul ales pentru IPA.

În acest scop, este important să se ia în calcul capacitatea și dorința agentului de persecuție de a ajunge la solicitant în locul ales pentru IPA. Pentru a stabili capacitatea și dorința, trebuie luate în considerare mai multe elemente legate de temerea de persecuție a solicitantului sau de riscul de a fi supus unor vătămări grave în zona de origine. Principalii factori în această evaluare sunt identitatea agentului, capacitatea acestuia de a da de urma solicitantului, precum și motivele sale.

Dacă agentul de persecuție sau de vătămări grave este statul, se va presupune că nu se poate aplica IPA în țara de origine, deoarece statul controlează în general întreg teritoriul. Chiar dacă sursa riscului de persecuție sau de vătămări grave este reprezentată de o administrație locală sau regională a statului, tot trebuie luată în considerare raza de acțiune a agentului. Motivul este acela că autoritatea administrațiilor locale și regionale provine în general de la autoritatea centrală a statului, ele putând astfel să ajungă la solicitant în toată țara și nu doar în zonele pe care le controlează direct.

IPA poate fi însă aplicabilă acolo unde, din orice motiv, capacitatea de persecuție a statului este limitată sau inexistentă în locul propus pentru IPA. De exemplu, acest lucru se poate întâmpla:

- dacă locul propus pentru IPA este, de fapt sau de drept, guvernat de o altă entitate decât persecutorul statal; sau
- persecutorul statal este o autoritate locală sau regională care abuzează de puterile sale fără a avea susținere din partea structurilor naționale – de exemplu, atunci când agentul de persecuție este o autoritate polițienească locală care nu își îndeplinește îndatoririle sau nu asigură respectarea unei politici, ci abuzează de puterile sale pentru propriul avantaj; sau
- în locul propus pentru IPA se aplică un cadru juridic diferit, care nu dă naștere aceluiași tip de persecuție ca în zona de origine din țara de origine.

Dacă agentul de persecuție este un agent neguvernamental, chestiunea sferei sale de acțiune va depinde în mare măsură de capacitatea și dorința sau intenția sa de a ajunge la solicitant. Trebuie să existe **un motiv care să ducă la concluzia că raza de acțiune a persecutorului nu se va întinde** până în locul propus pentru IPA ⁽²⁴⁾.

În unele țări pot exista entități nestatale care să aibă capacități similare, datorită structurii lor și controlului din teritoriu.

Capacitatea de a ajunge la solicitant poate fi limitată în cazul în care agentul neguvernamental este o persoană sau un grup restrâns de persoane neafiliate unei organizații.

Dorința de a ajunge la solicitant depinde în general de motivul pentru care solicitantul este persecutat de agentul respectiv. Existența unui motiv foarte personal poate determina urmărirea solicitantului în locul ales pentru IPA. În unele cazuri, motivele de persecuție sau de vătămări grave au caracter local sau dispar

⁽²³⁾ Articolul 6 din DCPI (reformată) definește agenții de persecuție sau vătămări grave ca fiind următorii: „(a) statul; (b) partidele sau organizațiile care controlează statul sau o parte importantă din teritoriul acestuia; (c) agenți neguvernamentali, în cazul în care se poate demonstra că agenții menționați la literele (a) și (b), inclusiv organizațiile internaționale, nu pot sau nu doresc să acorde o protecție împotriva persecuțiilor sau a vătămărilor grave [...]”.

⁽²⁴⁾ UNHCR, *Guidelines on International Protection: ‘Internal Flight or Relocation Alternative’ within the Context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees*, HCR/GIP/03/04, 23 iulie 2003, punctul 17.

atunci când solicitantul părăsește zona de origine. De exemplu, dacă scopul agentului de persecuție sau de vătămări grave este acela de a alunga solicitantul din zona de origine, s-ar putea ca el să fie satisfăcut odată ce solicitantul dispăre sau a părăsit zona și să nu aibă intenția de a-l mai urmări.

În țările de origine în care se desfășoară un conflict armat este necesar să se evalueze situația generală de securitate din locul propus pentru IPA pentru a stabili că nu există risc de persecuție sau de vătămări grave în locul respectiv. De asemenea, trebuie evaluată situația umanitară din locul propus pentru IPA, pentru a verifica dacă există o probabilitate rezonabilă ca solicitantul să se stabilească acolo. Situația de securitate trebuie evaluată în conformitate cu standardele prevăzute la articolul 15 litera (c) din DCPI (reformată) ⁽²⁵⁾.

b) Disponibilitatea protecției

Dacă în locul propus pentru IPA există un risc de persecuție sau de vătămări grave pentru solicitant, trebuie să se ia considerare disponibilitatea protecției. În acest mod se poate deduce dacă există un agent de protecție capabil și dispus să protejeze solicitantul. Riscul ca solicitantul să se confrunte cu persecuție sau vătămări grave în locul propus pentru IPA poate apărea atunci când agentul de persecuție sau de vătămări grave are o oarecare capacitate de acțiune în locul respectiv. Riscul poate apărea și atunci când agentul de persecuție sau de vătămări grave este societatea în ansamblu sau o parte din aceasta care este prezentă și în locul propus pentru IPA.

Protecția în zona analizată trebuie să îndeplinească aceleași criterii obligatorii ca cele necesare pentru protecția împotriva persecuției sau a vătămărilor grave în zona de origine din țara de origine ⁽²⁶⁾.

Articolul 7 din DCPI (reformată)

„(1) Protecția împotriva persecuției sau a vătămărilor grave poate fi asigurată numai:

(a) de stat; sau

(b) de partide sau organizații, inclusiv organizații internaționale, care controlează statul sau o parte importantă din teritoriul acestuia, cu condiția ca acestea să fie dispuse și în măsură să ofere protecție în conformitate cu alineatul (2).

(2) O astfel de protecție împotriva persecuției sau a vătămărilor grave trebuie să fie efectivă și să nu aibă un caracter temporar. O astfel de protecție se acordă, în general, atunci când agenții [...] iau măsuri rezonabile pentru a împiedica persecuția sau vătămările grave, între altele, atunci când dispun de un sistem juridic eficient care să permită descoperirea, urmărirea penală și sancționarea acțiunilor ce constituie o persecuție sau o vătămare gravă și atunci când solicitantul are acces la o astfel de protecție.

(3) Atunci când evaluează dacă o organizație internațională controlează un stat sau o parte importantă din teritoriul acestuia și oferă protecție în sensul alineatului (2), statele membre țin seama de orice orientări eventual furnizate prin actele relevante ale Uniunii.”

⁽²⁵⁾ Pentru informații detaliate consultați secțiunea „Violența generalizată” din *Ghidul practic al EASO privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018.

⁽²⁶⁾ Consultați secțiunea „Calitatea protecției” din *Ghidul practic al EASO privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018.

Dacă statul **nu este capabil și dispus** să protejeze solicitantul împotriva persecuției sau a vătămărilor grave în zona de origine, acest lucru ar putea indica faptul că statul nu poate sau nu dorește să protejeze solicitantul nici în locul propus pentru IPA. În mod excepțional s-ar putea să existe excepții, de exemplu în următoarele situații:

- când agentul de persecuție este un agent neguvernamental, iar autoritățile sunt dispuse dar incapabile să ofere protecție în regiunea de origine din cauza condițiilor locale; sau
- când agentul de persecuție este un agent neguvernamental, iar indisponibilitatea autorităților locale de a oferi protecție în zona de origine nu are legătură cu o politică națională, ci cu condițiile locale.

În aceste cazuri ar putea fi disponibilă protecție în locul propus pentru IPA.

Legile și mecanismele prin care solicitantul obține protecție din partea statului pot reflecta disponibilitatea statului, dacă sunt și puse în practică. Dacă însă statul tolerează sau trece cu vederea atacurile agenților neguvernamentali, acest lucru va indica faptul că nu va fi respectat criteriul siguranței.

Protecția trebuie să fie **efectivă și să nu aibă caracter temporar**, aceste două criterii fiind cumulative. În acest sens, protecția trebuie să fie asigurată de o autoritate organizată și stabilă, care dispune de controlul și mijloacele necesare pentru a oferi protecție. În mod normal, statele eșuate, statele care sunt incapabile să-și controleze teritoriul sau statele care se confruntă cu o corupție generalizată nu sunt capabile să asigure protecție efectivă și fără caracter temporar.

Dacă autoritatea care oferă protecție nu este statul, ea trebuie să aibă capacități de control și de protecție similare unui stat ⁽²⁷⁾. Pot fi considerate entități echivalente partidele sau organizațiile (altele decât statul) care controlează teritoriul unui stat sau o parte substanțială din acesta, încercând totodată să îndeplinească funcțiile tradiționale ale unui stat. Protecția poate fi considerată efectivă dacă agentul de protecție ia măsuri rezonabile pentru a împiedica acțiunile vătămătoare și pentru a diminua riscul apariției acestora. Acest lucru se poate face, de exemplu, de către un sistem juridic eficient care permite descoperirea, urmărirea penală și sancționarea acțiunilor care constituie persecuție sau vătămări grave ⁽²⁸⁾. În plus, nu se califică drept protecție ajutorul social și financiar oferit de către agenți privați, precum familia sau clanul solicitantului ⁽²⁹⁾.

„Fără caracter temporar” înseamnă să se poată presupune că situația va rămâne suficient de stabilă în viitorul previzibil. Protecția pe termen scurt nu poate fi considerată suficientă. Este necesară o abordare prudentă atunci când acest element se evaluează în raport cu protecția asigurată de partide sau organizații, inclusiv organizații internaționale, care controlează statul sau o parte importantă din teritoriul statului, dat fiind că acestea exercită de regulă un control temporar.

⁽²⁷⁾ Articolul 7 din DCPI (reformată).

⁽²⁸⁾ CJUE [Tribunalul], Hotărârea din 2 martie 2010, *Aydin Salahadin Abdulla și alții/Bundesrepublik Deutschland*, cauzele conexe C-175/08, C-176/08, C-178/08, C-179/08, EU: C:2010:10. Ca trimitere specifică la puncte din hotărâre, consultați punctul 70 din textul disponibil în [baza de date Curia a CJUE](#); precum și CJUE [Tribunalul], Hotărârea din 20 ianuarie 2021, *OA/Secretary of State for the Home Department*, C-255/19, EU:C:2021:36. Ca trimitere specifică la puncte din hotărâre, consultați punctele 38-44 din textul disponibil în [baza de date Curia a CJUE](#).

⁽²⁹⁾ CJUE [Tribunalul], 2021, *OA, op. cit.*, nota de subsol 28. Ca trimitere specifică la puncte din hotărâre, consultați punctul 63 din textul disponibil în [baza de date Curia a CJUE](#).

În fine, nu este suficient ca protecția să fie disponibilă în general: ea trebuie să fie și **accesibilă** solicitantului, acesta putând să beneficieze de atenția necesară pentru disiparea motivelor sale de îngrijorare. De exemplu, solicitantul trebuie să poată depune plângeri sau reclamații.

Pentru mai multe informații cu privire la protecția în țara de origine, consultați *Ghidul practic al EASO privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018.

5.2. Călătoria și admiterea în locul ales pentru IPA

a) Siguranța călătoriei

Solicitantul trebuie să poată călători pe un itinerariu sigur care să îi permită să ajungă în locul ales pentru IPA fără dificultăți nejustificate. Scopul este să acceseze locul respectiv din țara de origine fără riscuri majore și fără a se confrunța cu persecuții. Itinerariul relevant care trebuie evaluat pornește din țara în care se depune cererea și se încheie în locul ales pentru IPA din țara de origine.

Dacă în locul respectiv există un aeroport internațional, călătoria către zona de transfer poate fi considerată în general sigură. Dacă nu există zboruri internaționale către locul ales pentru IPA, trebuie identificat un itinerariu sigur în țara de origine sau printr-o țară terță. În funcție de situația de securitate din țară, zborurile interne se pot dovedi o alternativă utilă pentru a evita deplasarea prin zone nesigure.

Eventualele obstacole care îngreunează ajungerea la zonă trebuie să poată fi depășite prin mijloace rezonabile. Solicitantul nu trebuie obligat să parcurgă un traseu cu pericole fizice la adresa sănătății sau a persoanei sale, precum terenuri minate, pe care se duc lupte, fronturi de război în continuă schimbare, bandiți sau alte forme de hărțuire ⁽³⁰⁾.

Călătoria poate fi considerată lipsită de dificultăți nejustificate dacă nu expune solicitantul la riscuri de vătămări grave sau de persecuție și dacă eventualele dificultăți nu depășesc problemele cu care se confruntă în mod obișnuit și pe care le depășesc cu succes călătorii din țara de origine. Solicitantul nu trebuie să riște să rămână izolat în părți ale țării în care există o probabilitate mare să fie supus la rele tratamente. Unele dificultăți practice, precum calitatea proastă a drumurilor sau distanțele lungi, nu reprezintă dificultăți nejustificate dacă nu constituie un risc pentru siguranța solicitantului.

Unele circumstanțe personale, în special vulnerabilități precum vârsta mică sau înaintată, genul solicitantului sau problemele sale de sănătate pot crea probleme suplimentare pentru siguranța călătoriei și trebuie avute în vedere în cadrul evaluării.

b) Legalitatea călătoriei

Solicitantul trebuie să poată călători fără să întâmpine obstacole legale care să îl împiedice să ajungă în locul ales pentru IPA. Mai precis, dacă trebuie să treacă printr-o țară terță pentru a accesa locul ales pentru IPA, solicitantul trebuie să aibă posibilitatea de a se deplasa în mod legal. Trebuie avute în vedere, de asemenea, eventualele restricții legale care se aplică în interiorul unui stat.

⁽³⁰⁾ UNHCR, *Guidelines on International Protection: 'Internal Flight or Relocation Alternative' within the Context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees*, HCR/GIP/03/04, 23 iulie 2003, punctul 10.

Se poate dovedi esențial ca solicitantul să dețină anumite documente sau să poată accesa anumite documente pentru ca cererea de IPA să îndeplinească criteriul referitor la călătorie. Dacă sunt necesare documente pentru realizarea călătoriei, solicitantul trebuie să le obțină fără a fi pus în pericol. Solicitantul nu trebuie forțat să se prezinte în fața autorităților persecutoare pentru a obține documentele necesare călătoriei. Documentele necesare pot varia de la o țară la alta, putând lua forma pașaportului, a cărții de identitate, a unui pașaport intern sau a unor autorizații de călătorie de diverse tipuri. Este posibil să trebuiască o viză pentru a trece prin altă țară.

În plus față de restricțiile legale și de necesitatea documentelor impuse de lege sau de deciziile judiciare, călătoria solicitantului către locul ales pentru IPA poate fi îngreunată și de obstacole administrative, precum dificultăți la obținerea documentelor necesare din cauza ineficienței birocratice, a unor proceduri complicate sau cerințe speciale, a corupției etc. Aceste obstacole administrative trebuie să poată fi depășite de solicitant fără a se pune în pericol.

c) Admiterea

După ce ajunge în locul ales pentru IPA la încheierea călătoriei, solicitantul trebuie să poată fi admis acolo. Admiterea înseamnă că agentul (agenții) care controlează locul ales pentru IPA trebuie să permită solicitantului să intre și să se stabilească în locul respectiv. În funcție de țara de origine și de zona specifică, pot exista cerințe diferite pentru acordarea permisiunii de acces și stabilire în zonă. Pentru ca criteriul „admiterii” să fie îndeplinit, în cazul solicitantului trebuie să fie întrunite ambele seturi de cerințe.

Dacă există dificultăți la admitere, IPA ar putea fi luată în considerare numai dacă dificultățile respective pot fi depășite prin mijloace rezonabile. Pot exista anumite formalități care să reprezinte o cerință obligatorie pentru stabilirea în zonă, de exemplu înregistrarea la autoritățile locale. Aceste formalități nu ar fi considerate în mod normal obstacole în calea admiterii în locul ales pentru IPA. Totuși, dacă depășirea dificultăților durează un timp nejustificat de mare sau necesită eforturi nerezonabile din partea solicitantului, este posibil ca locul propus pentru IPA să nu îndeplinească cerința referitoare la „admitere”. Un exemplu este situația în care timpul de așteptare pentru înregistrare este prelungit în mod intenționat mai mult decât ar fi normal, iar consecințele ar afecta puternic solicitantul – de exemplu, i-ar fi limitat accesul la asistența medicală necesară.

Apatrizii sau persoanele care nu dețin documente, fără a avea vreo vină în acest sens, pot să se confrunte cu dificultăți mai mari la admiterea în anumite zone. În astfel de cazuri poate fi necesar ca responsabilul de caz să analizeze mai amănunțit posibilitatea admiterii.

5.3. Probabilitatea rezonabilă de a se stabili în locul ales pentru IPA

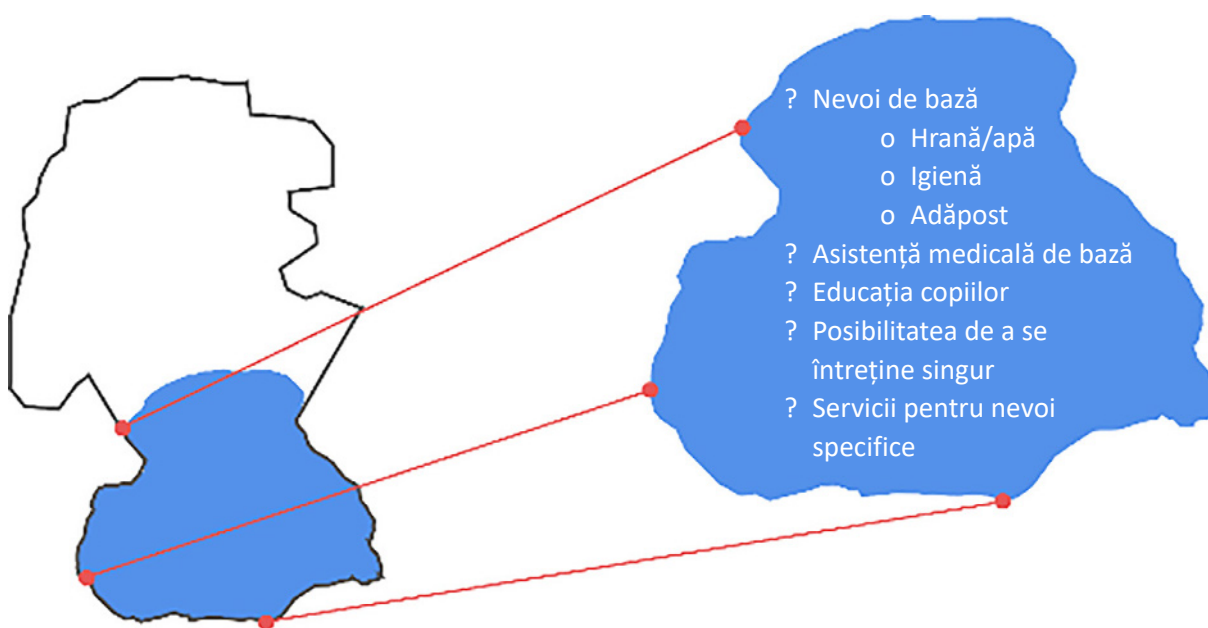
Criteriul probabilității rezonabile trebuie evaluat individual. Această evaluare nu se concentrează pe lucrurile la care ar trebui să se aștepte și pe care ar trebui să le accepte o „persoană rezonabilă”, ci are rolul de a stabili **dacă este rezonabil ca solicitantul să trăiască în locul propus pentru IPA**, având în vedere atât (a) condițiile generale, cât și (b) circumstanțele personale relevante. Prin urmare, autoritatea decizională trebuie să evalueze toți factorii și toate circumstanțele specifice solicitantului în locul propus pentru IPA, în raport cu ITO actualizate pe care responsabilul de caz trebuie să le aibă la dispoziție la momentul deciziei.

Atragem atenția asupra faptului că garanțiile prevăzute la articolul 3 din CEaDO nu sunt suficiente pentru a trece „testul probabilității rezonabile”. Simpla supraviețuire a solicitantului în locul analizat și lipsa torturii, a tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante în locul respectiv nu sunt suficiente pentru a concluziona că există o probabilitate rezonabilă ca solicitantul să se stabilească în locul ales pentru IPA.

Trebuie luate în calcul și alte considerente, care sunt indicate în continuare.

a) Condițiile generale

Evaluarea condițiilor generale dintr-o țară de origine fictivă. Zona colorată în albastru este zona propusă pentru IPA.



Pentru a stabili, pe baza condițiilor generale prevalente în locul propus pentru IPA, dacă există o probabilitate rezonabilă ca solicitantul să se stabilească în locul respectiv, este necesară folosirea unui set de criterii sau indicatori.

În scopul prezentului ghid se ia în considerare jurisprudența CEDO – cauzele *Sufi și Elmi/Regatul Unit și A.A.M/Suedia* ⁽³¹⁾. Este important de subliniat că aceste cauze au fost soluționate pe baza unor situații de fapt specifice și că, prin urmare, nu oferă orientări generale de interpretare a conceptului de IPA. Mai mult, aceste cauze sunt legate de IPA în contextul procedurilor de returnare (sau deportare) cu respectarea articolului 3 din CEaDO, nu în contextul procedurilor de azil. Cu toate acestea, argumentația legată de caracterul rezonabil al „alternativei refugiului intern” sunt relevante și pentru evaluarea caracterului rezonabil al IPA în temeiul DCPI (reformată).

⁽³¹⁾ A se vedea extrasele din rezumatul oficial al cauzelor, la pagina 38 din acest ghid practic.

Sufi și Elmi/Regatul Unit ⁽³²⁾

Capacitatea solicitantului de a-și asigura nevoile de bază, de exemplu

- hrană
- igienă
- adăpost.

A.A.M/Suedia ⁽³³⁾

- disponibilitatea locurilor de muncă
- accesul la asistență medicală
- susținere financiară și de altă natură din partea UNHCR și a autorităților locale.

Alte elemente care trebuie luate în considerare pentru testarea probabilității rezonabile decurg din practica existentă a statelor membre ⁽³⁴⁾:

- posibilitatea solicitantului de a asigura mijloacele de trai necesare sieși și familiei sale;
- educația copiilor ⁽³⁵⁾ [în contextul țării de origine ⁽³⁶⁾].

În cazul **solicitanților vulnerabili** cu nevoi speciale, poate fi necesar să se evalueze dacă în locul propus pentru IPA există infrastructură și servicii adecvate (de exemplu, îngrijiri medicale specializate, amenajări specifice). Evaluarea trebuie să ia în considerare circumstanțele personale ale solicitanților. Mai multe orientări cu privire la solicitanții cu nevoi speciale se găsesc în **secțiunea 5.3 litera (b)** și în **capitolul 6**.

Situația generală din zona analizată trebuie examinată prin prisma **criteriilor obiective** descrise mai sus. Deși se poate avea în vedere contextul general al țării de origine, aceste elemente **nu trebuie evaluate prin comparație** cu alte zone din țara de origine, nici cu standardele țării în care se depune cererea.

Locul propus pentru IPA trebuie să ofere infrastructură de bază, inclusiv alimente și surse de apă, salubritate, acces la locuințe, electricitate, asistență medicală de bază și, acolo unde este relevant pentru situația solicitantului sau a familiei sale, instituții educaționale în contextul țării de origine.

Situația din locul propus pentru IPA trebuie să le permită solicitanților să-și câștige existența și să atingă un nivel adecvat de subzistență. Condițiile socioeconomice din locul propus pentru IPA trebuie să le permită solicitanților să-și câștige existența ca salariați sau liber întreprinzători. Cu toate acestea, transferul intern implică în mod inevitabil anumite greutăți, de exemplu dificultăți în găsirea unor

⁽³²⁾ CEDO, 2011, *Sufi și Elmi*, *op. cit.*, nota de subsol 14. Ca trimitere specifică la puncte din hotărâre, consultați punctul 283 din textul disponibil în [baza de date Hudoc a CEDO](#).

⁽³³⁾ CEDO, 2014, *A.A.M*, *op. cit.*, nota de subsol 16. Ca trimitere specifică la puncte din hotărâre, consultați punctul 73 din textul disponibil în [baza de date Hudoc a CEDO](#).

⁽³⁴⁾ A se vedea secțiunea „Rezonabilitatea ca solicitantul să se stabilească într-o parte a țării de origine” din *Ghidul practic al EASO privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018.

⁽³⁵⁾ Aceasta se bazează și pe Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, *Convenția cu privire la drepturile copilului*, 20 noiembrie 1989, Organizația Națiunilor Unite, Seria Tratatelor, vol. 1577.

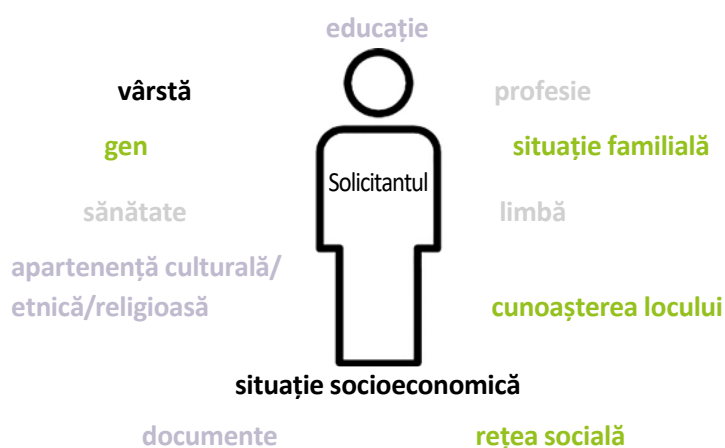
⁽³⁶⁾ Acest element nu trebuie evaluat prin comparație cu standardele țării în care se depune cererea, ci cu contextul general din țara de origine.

locuri de muncă adecvate ⁽³⁷⁾. Nu este obligatoriu ca solicitantii să poată lucra în același domeniu ca înainte. Este acceptabil să poată presta temporar o muncă necalificată, de exemplu în agricultură sau în construcții, atâta timp cât obțin un venit suficient. În schimb, nu este rezonabilă munca plătită pentru o organizație infracțională, care constă în continuarea comiterii de infracțiuni sau a participării la ele.

În general, standardele de viață mai scăzute sau statutul economic inferior cauzat de stabilirea în locul propus pentru IPA nu constituie un motiv suficient pentru a respinge ca nerezonabilă o zonă propusă ⁽³⁸⁾. Articolul 8 din DCPI (reformată) **nu impune drept condiție continuarea fără modificări** a vieții anterioare a solicitantului pentru ca IPA să fie aplicabilă. Pe de altă parte, un venit suficient înseamnă că solicitantul este capabil nu doar să își asigure siguranța alimentară, surse de apă, adăpost și igienă acolo unde aceste resurse nu se pot obține altfel, ci și să ia parte la viața obișnuită din țara de origine.

În plus, există și alți factori care pot fi relevanți atunci când se iau în calcul mijloacele de trai ale solicitantului, de exemplu disponibilitatea ajutorului umanitar și/sau circumstanțe individuale precum mijloacele financiare existente și/sau susținerea din partea unei rețele, aspecte discutate mai în amănunt în secțiunea 5.3 litera (b).

b) Condițiile individuale



Pentru a putea stabili dacă ar fi rezonabil ca un anumit solicitant să se stabilească într-un anumit loc propus pentru IPA, responsabilul de caz trebuie să ia în calcul și circumstanțele individuale ale solicitantului. Acest lucru este valabil mai ales dacă se identifică nevoi speciale și vulnerabilități. În astfel de cazuri, nevoile speciale ale solicitantului trebuie avute în vedere la evaluarea individuală a probabilității rezonabile ca acesta să se stabilească în locul propus pentru IPA.

Trebuie acordată atenție următoarelor categorii: minori însoțiți/neînsoțiți, persoane cu handicap, persoane vârstnice, femei însărcinate, părinți singuri cu copii minori, victime ale traficului de persoane, persoane cu boli grave, persoane cu tulburări mintale, persoane care au fost supuse torturii, persoane

⁽³⁷⁾ CEDO, 2014, *A.A.M, op. cit.*, nota de subsol 16. Ca trimitere specifică la puncte din hotărâre, consultați punctul 73 din textul disponibil în baza de date Hudoc a CEDO.

⁽³⁸⁾ UNHCR, *Guidelines on International Protection: 'Internal Flight or Relocation Alternative' within the Context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees*, HCR/GIP/03/04, 23 iulie 2003, punctul 29.

care au fost supuse violului, persoane care au fost supuse altor forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală, persoane lesbiene, homosexuale, bisexuale, intersexuale și transgen și persoane cu nevoi speciale legate de gen ⁽³⁹⁾.

Există și alte circumstanțe individuale ale solicitantului care pot fi importante atunci când se evaluează probabilitatea rezonabilă de a se stabili într-un loc ales pentru IPA, deoarece ele pot fie să faciliteze stabilirea, fie să reprezinte obstacole suplimentare. Acestea pot fi circumstanțe individuale intrinsece ale solicitantului, dar poate fi vorba și de sprijin extern. În continuare se prezintă câteva **exemple de circumstanțe personale** care pot fi luate în considerare pentru a evalua dacă IPA este sau nu rezonabilă. Lista nu trebuie considerată exhaustivă. Rețineți că impactul circumstanțelor personale depinde în mare măsură de situația din țara de origine.

Vârsta. Vârsta de muncă indică de regulă capacitatea solicitantului de a se încadra în muncă pentru a-și câștiga existența. În schimb, vârstele mici și cele înaintate pot limita posibilitatea de încadrare în muncă și capacitatea de a-și asigura mijloace de trai suficiente. În astfel de cazuri, situația individuală trebuie evaluată în contextul rețelei de sprijin disponibile.

Genul (sexul). În unele țări, femeile se pot confrunta cu restricții din cauza genului/sexului lor, ceea ce ar putea duce la limitări în anumite domenii – de exemplu, acces limitat la anumite servicii, la cazare și la locuri de muncă. Femeile ar putea să fie supuse și unui risc mai mare de exploatare și violență. Din acest motiv, este posibil ca IPA să nu fie rezonabilă pentru femei, în special dacă acestora le lipsește o rețea de sprijin.

Experiența profesională și nivelul de educație, inclusiv abilitățile lingvistice. Atunci când se evaluează posibilitățile solicitantului de a lucra pentru a-și procura mijloacele de trai de bază, pot prezenta relevanță nivelul de educație și experiența de muncă anterioară. Se pot lua în considerare și resursele financiare sau de altă natură ale solicitantului, dacă sunt relevante. Capacitatea de a vorbi limba din locul propus pentru IPA ar putea fi un factor important dacă această limbă este vorbită ca limbă principală în locul propus pentru IPA.

Situația familială. În locul propus pentru IPA trebuie asigurate mijloacele de trai de bază pentru toți membrii familiei apropiate ⁽⁴⁰⁾.

În același timp, atragem atenția asupra faptului că, dacă solicitantul are membri de familie apropiați în sensul articolului 2 litera (j) din DCPI (reformată) ⁽⁴¹⁾, acești membri de familie trebuie luați în considerare. Un loc propus pentru IPA nu este rezonabil dacă traiul acolo presupune separarea

⁽³⁹⁾ Pentru mai multe informații legate de categorii, identificarea categoriilor și a nevoilor speciale, consultați instrumentul EASO de identificare a persoanelor cu nevoi speciale, disponibil la <https://ipsn.easo.europa.eu/ro>.

⁽⁴⁰⁾ În conformitate cu articolul 2 litera (j) din DCPI (reformată), membrii de familie cuprind:

- „– soțul/soția beneficiarului de protecție internațională sau partenerul/partenera său/sa necăsătorit(ă) cu care se află într-o relație stabilă, în cazul în care legislația sau practica în vigoare în statul membru în cauză tratează cuplurile necăsătorite în mod similar celor căsătorite în temeiul dreptului său privind resortisanții din țările terțe;
- copiii cuplurilor menționate la prima liniuță sau ai beneficiarului de protecție internațională, cu condiția să nu fie căsătoriți, fără a se ține seama de faptul că sunt legitimi, născuți în afara căsătoriei sau adoptați în conformitate cu prevederile legislației interne;
- tatăl, mama sau un alt adult responsabil pentru beneficiarul de protecție internațională, fie prin lege, fie prin practica statului membru în cauză, în cazul în care beneficiarul respectiv este minor și necăsătorit”.

⁽⁴¹⁾ *Ibidem*.

permanentă de familia apropiată. O viață normală trebuie să includă posibilitatea ca familia apropiată să locuiască împreună.

Starea de sănătate. Starea de sănătate și handicapul pot afecta capacitatea de muncă a solicitantului. În același timp, în funcție de starea de sănătate a solicitantului, s-ar putea să fie necesar accesul la asistență medicală specializată.

Situația socioeconomică. Atunci când se evaluează caracterul rezonabil al IPA, se pot lua în considerare mijloacele financiare disponibile și în special procurarea de către solicitant a mijloacelor de trai de bază.

Rețeaua de sprijin. Rețeaua familială și eventual rețeaua mai largă de prieteni, de membri ai aceleiași trib, rețelele aferente cercurilor profesionale și alte cunoștințe pot juca un rol important prin faptul că pot ajuta solicitantul să își procure mijloacele de trai de bază. Natura sprijinului, precum și disponibilitatea și posibilitatea rețelelor de a oferi asistență, trebuie analizate în contextul țării de origine și pentru fiecare caz în parte.

Cunoașterea locului. Solicitantul s-ar putea stabili mai ușor dacă cunoaște zona în urma unei șederi anterioare sau al unei vizite de lungă durată în locul propus pentru IPA.

Considerentele etnice/culturale/religioase. Dacă solicitantul aparține unui grup etnic, cultural sau religios care este minoritar în locul propus pentru IPA, trebuie să se analizeze dacă acest lucru ar limita accesul solicitantului la servicii sau mijloace de trai de bază. Lipsa legăturilor culturale ar putea duce la izolare și/sau discriminare în cazul solicitanților din țări în care legăturile culturale apropiate domină viața zilnică.

Documentele. În anumite țări ar putea fi necesare documente de identificare pentru a avea acces la servicii publice precum educație, asistență medicală, emiterea certificatelor de proprietate asupra locuinței/terenului și acordarea de împrumuturi de către o bancă oficială. Dacă solicitantul nu deține documentele relevante și nici nu este probabil că va reuși să le obțină, trebuie evaluat modul în care acest lucru îi va afecta posibilitățile de a duce o viață relativ normală în locul ales pentru IPA.

Evaluarea circumstanțelor individuale

Circumstanțele individuale ale solicitantului pot juca un rol important în evaluarea probabilității rezonabile de a se stabili. Unele aspecte, precum existența unei rețele de sprijin și cunoașterea locului, pot ajuta solicitantul să navigheze printr-o situație generală de altfel dificilă și să îl ajute să se stabilească. Alți factori individuali, în schimb, pot avea un impact negativ asupra caracterului rezonabil al IPA. De exemplu, vârsta înaintată și handicapul ar putea să constituie obstacole suplimentare în găsirea unui loc de muncă. În mod similar, barierele lingvistice pot restrânge posibilitățile solicitantului de a rezolva formalitățile necesare și de a se integra în locul ales pentru IPA. Trebuie analizate toate aspectele înainte de a ajunge la o concluzie asupra probabilității rezonabile de a se stabili.

De exemplu, atunci când evaluează probabilitatea rezonabilă ca solicitantul să se stabilească în locul ales pentru IPA, responsabilul de caz trebuie să evalueze impactul oricăror circumstanțe personale care ar putea limita șansele solicitantului de a-și procura mijloace de trai adecvate. Pe de altă parte, s-ar putea ca limitările datorate circumstanțelor individuale ale solicitantului să aibă un impact mai redus dacă există factori de sprijin care să îi ușureze eforturile de a-și câștiga existența. Pot reprezenta astfel de factori de sprijin asistența oferită de membrii familiei sau de alte rețele, de exemplu clanuri sau alte legături sociale.

Sprijinul poate veni și din partea statului, sub formă de servicii publice, asistență socială, asistență pentru tineri, indemnizație de șomaj, prestație de invaliditate sau asigurare de sănătate. S-ar putea să existe și organizații caritabile care să ofere ajutor solicitantului.

Într-o situație în care condițiile generale sunt favorabile aplicării articolului 8 din DCPI (reformată), dar circumstanțele individuale îngreunează transferul cu succes al solicitantului, responsabilul de caz va trebui să evalueze fiecare element individual și general. Se pot pune astfel în balanță eventualele limitări ale perspectivelor solicitantului cu orice sprijin potențial pe care l-ar putea primi. Pentru ca IPA să fie considerată rezonabilă, sprijinul disponibil trebuie să contrabalanseze circumstanțele individuale care fac dificilă transferarea cu succes a solicitantului, suficient de mult încât să asigure în mod plauzibil bunăstarea acestuia și suficiente mijloace de trai.

6. Explorarea unor profiluri specifice și a dificultăților aferente

Acest capitol prezintă câteva dintre profilurile cu care se poate întâlni un responsabil de caz și cărora trebuie să li se acorde o atenție deosebită. Acest lucru este important din punctul de vedere al evaluării criteriilor de aplicare a conceptului de IPA: siguranța, călătoria și admiterea, probabilitatea rezonabilă de a se stabili – detaliate în [capitolul 5](#). Ghidul nu oferă concluzii sau soluții „șablon” pentru luarea unei decizii cu privire la cererile de protecție internațională care se potrivesc acestor profiluri. Decizia va depinde întotdeauna de **situația specifică din țara de origine și de situația individuală a solicitantului**.

Prin urmare, este de maximă importanță să se dețină ITO actualizate și relevante, precum și să se clarifice pe deplin situația solicitantului în cadrul interviului personal. Chiar dacă aplicarea IPA într-un anumit loc poate fi viabilă pentru o persoană cu un anumit profil, nu înseamnă că aceeași IPA va întruni toate cerințele relevante în cazul altei persoane cu același profil.

Aplicabilitatea IPA va depinde de rezultatul evaluării criteriilor detaliate în [capitolul 5](#), luând în considerare ITO relevante și circumstanțele individuale ale solicitantului. În plus, evaluarea IPA trebuie să ia în considerare capacitatea solicitantului de a-și asigura nevoile de bază, precum cea de hrană, igienă și adăpost. Evaluarea trebuie să analizeze și vulnerabilitatea solicitantului față de relele tratamente, precum și perspectiva îmbunătățirii situației sale într-un interval de timp rezonabil ⁽⁴²⁾.

Profilurile descrise în acest capitol au rolul de a prezenta câteva dintre elementele cărora responsabilul de caz trebuie să le acorde o atenție specială atunci când evaluează aplicarea IPA. În cazul cuplurilor și al familiilor cu copii, respectarea condițiilor pentru IPA poate să fie mai greu de stabilit, deoarece responsabilii de caz vor trebui să cuprindă mai multe persoane în evaluare, iar circumstanțele individuale pot să difere între membrii familiei. Solicitanții vârstnici și cei care trăiesc cu probleme de sănătate precum boli sau un handicap au de depășit mai multe obstacole și necesită mai mult ajutor. Solicitanții care aparțin unui grup minoritar ca urmare a orientării sexuale sau a identității de gen s-ar putea confrunța cu restricții și cu ostilitate în unele țări. Copiii sunt în general, mai vulnerabili decât alți solicitanți și se confruntă cu un risc mai mare de rele tratamente în timpul călătoriei și al transferului către altă parte a țării lor de origine. În cazul copiilor neînsoțiți trebuie avute în vedere, în plus, măsuri de îngrijiri și de custodie corespunzătoare interesului lor superior.

6.1. Bărbați adulți necăsătoriți, fără handicap

Mai jos sunt enumerate circumstanțele individuale care pot fi luate în considerare pentru a afla dacă există vulnerabilități sau alte dezavantaje care pot influența evaluarea criteriilor IPA pentru un bărbat adult necăsătorit, fără handicap, în special în ceea ce privește „probabilitatea rezonabilă de a se stabili” în locul propus.

Criteriile de siguranță, călătorie și admitere prevăzute la articolul 8 din DCPI (reformată) trebuie evaluate prin prisma circumstanțelor solicitantului și în raport cu orientările oferite în [secțiunea 5.1](#)

⁽⁴²⁾ CEDO, 2011, *Sufi și Elmi, op. cit.*, nota de subsol 14. Ca trimitere specifică la puncte din hotărâre, consultați punctul 283 din textul disponibil în [baza de date Hudoc a CEDO](#).

și [secțiunea 5.2](#). Anumite riscuri pot fi prevalente îndeosebi în cazul bărbaților adulți necăsătoriți fără handicap, de aceea trebuie evaluate atent. De exemplu, solicitantii cu acest profil se confruntă cu riscul de recrutare forțată într-o măsură considerabil mai mare decât alte profiluri sau pot să constituie o țintă predilectă la punctele de control, ca urmare a suspiciunilor de activități rebele etc.

Evaluarea circumstanțelor individuale este esențială pentru a afla dacă solicitantul poate să ducă o viață relativ normală fără a se confrunța cu greutăți nejustificate în locul propus pentru IPA. Trebuie acordată atenție vulnerabilităților detectate, precum și mecanismelor de adaptare la stres care pot influența caracterul rezonabil al transferului solicitantului. În acest sens, în afară de circumstanțele personale menționate în detaliu în [secțiunea 5.3 litera b\)](#), trebuie luate în considerare următoarele, în special când se evaluează IPA pentru bărbați adulți necăsătoriți, fără handicap.

Vârsta de muncă poate ajuta solicitantul să se încadreze în muncă pentru a-și câștiga existența.

Sănătatea solicitantului este un factor esențial când se evaluează siguranța călătoriei solicitantului către locul propus pentru IPA. Aspectele legate de sănătate trebuie avute în vedere și deoarece trebuie să se examineze dacă solicitantul nu suferă de afecțiuni grave sau de un handicap care i-ar putea îngreuna stabilirea în noul loc. Trebuie luată în considerare și orice vulnerabilitate inerentă **bărbaților**, pentru a analiza posibilitatea lor de a ajunge în siguranță în locul ales pentru IPA, pe baza ITO relevante.

Cunoașterea locului, nivelul de educație și experiența de muncă anterioară pot constitui avantaje pentru solicitant, ajutându-l să își găsească un loc de muncă și să se întrețină din punct de vedere economic.

În funcție de situația existentă în locul propus pentru IPA, nu este obligatoriu ca bărbații adulți, necăsătoriți și fără handicap să aibă o **rețea de sprijin** în locul respectiv pentru a fi întrunite cerințele articolului 8 din DCPI (reformată). Totuși, o rețea de sprijin formată din rude sau prieteni îl poate ajuta pe solicitant să-și asigure traiul atunci când se pune problema locuinței, a sprijinului financiar și a accesului la locuri de muncă. În acest sens, se poate lua în calcul și o contribuție financiară unică menite să îl ajute să se stabilească.

6.2. Cupluri căsătorite aflate la vârsta de muncă, fără copii

Pentru a evalua disponibilitatea IPA pentru un cuplu căsătorit, aflat la vârsta de muncă și fără copii, trebuie luate în calcul aceleași elemente individuale menționate în [secțiunea 6.1](#).

Dacă doar unul din membrii cuplului poate să muncească, trebuie să se examineze, în plus, dacă se poate asigura traiul de bază al ambelor persoane din cuplu cu un singur venit.

6.3. Femei necăsătorite fără o rețea de sprijin masculină

În funcție de situația din țara de origine și din locul propus pentru IPA, situația femeilor necăsătorite poate să prezinte dificultăți specifice din punctul de vedere al tuturor celor trei criterii de evaluare a IPA.

În anumite țări pot să existe restricții discriminatorii pentru femeile necăsătorite care nu au o rețea de sprijin masculină. În plus, s-ar putea ca aceste femei să se confrunte cu un risc ridicat de a suferi diverse forme de violență sexuală și de gen. În acest context, este esențial ca evaluarea aplicării criteriilor IPA să cuprindă și o evaluare a condițiilor individuale menționate mai sus ([secțiunea 5.3](#)), pe baza ITO disponibile.

În unele cazuri, femeia necăsătorită poate să fie ajutată de rețeaua sa (masculină) de sprijin să depășească dificultățile legate de transferul și stabilirea ei în locul ales pentru IPA. Rețeaua de sprijin masculină poate să fie formată dintr-un bărbat din familia restrânsă sau dintr-un bărbat din familia extinsă care o poate ajuta și susține pe femeia necăsătorită. Trebuie să se evalueze dacă este necesară sau nu o rețea masculină de sprijin sau un însoțitor pentru ca o femeie necăsătorită să aibă acces la serviciile sociale și să își poată exercita drepturile în societate. A fi femeie necăsătorită într-o țară în care este necesară o rețea masculină de sprijin poate însemna că solicitanta nu va avea acces la servicii de bază și nu va avea posibilitatea să-și asigure singură mijloacele de trai de bază.

Trebuie acordată atenție restricțiilor sociale care pot limita capacitatea unei femei de a călători și de a se stabili pe cont propriu într-un alt loc, precum și situațiilor în care libertatea de circulație a femeii poate fi limitată de obligația de a avea consimțământul unui bărbat sau de a fi însoțită de un bărbat. Libertatea de circulație și codul vestimentar pentru femei pot varia pe teritoriul unei țări. Este posibil ca femeile și fetele din anumite țări de origine să fie supuse unor restricții discriminatorii și să necesite asistența unui bărbat din familie sau a unui însoțitor bărbat pentru a avea acces la diferite servicii și a-și exercita anumite drepturi. Mai mult, femeile și fetele pot să întâmpine dificultăți suplimentare în ceea ce privește educația, munca, găsirea unei locuințe etc.

Atunci când evaluează aplicarea IPA, autoritățile decizionale ar trebui să acorde o atenție deosebită și posibilelor vulnerabilități suplimentare, precum cele legate de traume anterioare, de indicii privind traficul de persoane și de sarcină.

6.4. Familii cu copii

Atunci când se analizează conceptul de IPA în cazurile de cereri depuse de familii cu copii, trebuie examinată cu atenție situația fiecărui copil, efectuându-se în același timp o evaluare individuală a interesului superior al copilului ⁽⁴³⁾. Problema accesului la educația de bază trebuie evaluată în raport cu situația generală din locul propus pentru IPA, precum și cu circumstanțele individuale ale familiei. Trebuie să se ia în considerare și riscul ca în locul propus pentru IPA să existe forme de persecuție care afectează în mod specific copiii, precum căsătoriile timpurii sau traficul de copii.

6.5. Profiluri legate de orientarea sexuală și identitatea de gen

Prin orientare sexuală se înțelege capacitatea unei persoane de a simți o atracție emoțională, afectivă și sexuală profundă pentru persoane de gen diferit, de același gen sau de mai multe genuri și de a întreține relații intime și sexuale cu aceste persoane. Prin identitate de gen se înțelege experiența intimă și personală a fiecărei persoane asupra propriului gen, care corespunde sau nu sexului atribuit la naștere, inclusiv conștiința personală a corpului (care poate presupune, dacă este aleasă liber, modificarea

⁽⁴³⁾ „Atunci când pun în aplicare prezenta directivă, statele membre ar trebui să țină seama, în primul rând, de «interesul superior al copilului», în concordanță cu Convenția din 1989 a Organizației Națiunilor Unite privind drepturile copilului. Atunci când evaluează interesul superior al copilului, statele membre ar trebui să țină seama în mod corespunzător de principiul unității familiei, de bunăstarea și dezvoltarea socială a minorului, de considerații privind siguranța și securitatea și de opiniile minorului, în conformitate cu vârsta și maturitatea sa” [considerentul 18 din DCPI (reformată)]. „Interesul superior al copilului ar trebui să fie o prioritate a statelor membre atunci când aplică prezenta directivă, în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene («Carta») și cu Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului din 1989. În evaluarea interesului superior al copilului, statele membre ar trebui, în special, să țină seama în mod adecvat de bunăstarea și dezvoltarea socială a minorului, inclusiv de mediul său de proveniență” [considerentul 33 din DPA (reformată)].

aspectului sau a funcțiilor corpului prin metode medicale, chirurgicale sau alte metode) și alte exprimări ale genului, inclusiv prin îmbrăcăminte, vorbire și conduită ⁽⁴⁴⁾. Sexul biologic și genul pot fi considerate caracteristici înnăscute, chiar dacă nici sexul, nici genul nu sunt imuabile, ci pot fi schimbate ⁽⁴⁵⁾.

În acest context, trebuie subliniat faptul că orientarea sexuală și identitatea de gen constituie caracteristici atât de fundamentale pentru identitate și conștiință, încât nimeni nu ar trebui să fie obligat să renunțe la ele. De asemenea, nu trebuie să existe așteptarea ca o persoană să ascundă sau să se arate rezervată în exprimarea acestei caracteristici sau credințe ⁽⁴⁶⁾. Prin urmare, unui solicitant nu i se poate cere să își ascundă orientarea sexuală sau identitatea de gen ⁽⁴⁷⁾. În ceea ce privește evaluarea aplicabilității IPA, trebuie să se rețină că nu li se poate cere solicitanților să-și modifice comportamentul sau să trăiască ascunzându-și orientarea sexuală, de exemplu, pentru a evita persecuția sau vătămările grave în locul ales pentru IPA ⁽⁴⁸⁾. Pot exista cazuri în care solicitanții nu și-au părăsit țara de origine din motive legate de orientarea sexuală și/sau de identitatea de gen, dar s-ar putea confrunta cu marginalizare în locul propus pentru IPA, ceea ce ar constitui o povară atât de mare pentru solicitanți, încât nu li se poate cere în mod rezonabil să se stabilească acolo.

În plus, trebuie avut grijă ca evaluarea situației din locul propus pentru IPA să nu se limiteze la poziția de stat oficială, ci să se bazeze pe ITO disponibile. Responsabilii de caz trebuie să-și bazeze deciziile pe ITO și să țină seama de cadrul juridic relevant și de aplicarea acestuia în practică. De asemenea, ei trebuie să examineze și aspecte precum atitudinile sociale, situația actuală și persecutarea celor care încalcă cadrul juridic respectiv.

Atunci când se examinează aplicarea IPA pentru solicitanți cu un anumit profil, trebuie analizată atent situația generală din locul propus pentru IPA, astfel încât solicitantul să nu se confrunte cu greutăți nejustificate din cauza orientării sale sexuale și/sau a identității de gen. S-ar putea ca normele religioase, tradiționale sau sociale să fie diferite în respectiva parte a țării de origine și să facă imposibilă stabilirea solicitantului. În unele țări, normele și atitudinile sociale existente în orașele mari pot să difere de cele întâlnite la sat. Prin urmare, este posibil ca un solicitant provenit dintr-un sat sau un orașel în care s-a confruntat cu persecuție din motive legate de orientarea sa sexuală sau identitatea sa de gen să găsească siguranță într-un oraș mare, existând o probabilitate rezonabilă să se stabilească acolo.

6.6. Copii neînsoțiți

Interesul superior al copilului trebuie să fie un considerent primordial al administrațiilor naționale. Procedurile legate de aplicarea acestui principiu depind și de legislația națională. În acest context, ar trebui efectuată o analiză a interesului superior care să includă factorii pro și contra IPA, luându-se în

⁽⁴⁴⁾ Pentru definițiile conceptelor din titlu, vezi mai multe în Principiile Yogyakarta, disponibile la: principles_en.pdf (yogyakartaprinciples.org) și la: A5_yogyakartaWEB-2.pdf (yogyakartaprinciples.org).

⁽⁴⁵⁾ Vezi mai multe detalii legate de noțiunile relevante în *Ghidul practic al EASO privind apartenența la un anumit grup social*, 2020.

⁽⁴⁶⁾ CJUE, 2013, *X, Y și Z*, *op. cit.*, nota de subsol 22. Ca trimitere specifică la puncte din hotărâre, consultați punctele 70-76 din textul disponibil în [baza de date Curia a CJUE](#).

⁽⁴⁷⁾ *Ibidem*.

⁽⁴⁸⁾ *Ibidem*; CJUE, Hotărârea din 5 septembrie 2012, *Y și Z/Bundesrepublik Deutschland*, cauzele conexe C-71/11 și C-99/11, EU:C:2012:518. Ca trimitere specifică la puncte din hotărâre, consultați punctul 80 din textul disponibil în [baza de date Curia a CJUE](#).

calcul atât vulnerabilitatea, cât și restricțiile de natură juridică și de altă natură cu care se confruntă minorii în general. Copiii care nu sunt însoțiți de părinți sau de un alt tutore legal ar putea să se confrunte cu riscuri și dificultăți deosebite atunci când se stabilesc într-un loc nou.

Pe lângă acest lucru, prezența unor membri de familie sau a unor rețele puternice de sprijin poate fi un factor esențial pentru a stabili dacă se poate lua în considerare IPA. În contextul IPA mai trebuie evaluate și drepturile copilului la viață, la supraviețuire și la dezvoltare, drepturi care trebuie asigurate în cea mai mare măsură posibilă pentru fiecare copil ⁽⁴⁹⁾. În plus, când evaluarea IPA vizează un copil, trebuie luate în considerare și opiniile acestuia, ținând seama de vârsta și de maturitatea lui.

Articolul 2 litera (l) din DCPI (reformată)

„«Minor neînsoțit» înseamnă un minor care intră pe teritoriul statelor membre fără a fi însoțit de o persoană adultă care să fie responsabilă pentru acesta prin lege sau prin practica statului membru în cauză și atât timp cât nu este luat efectiv în îngrijire de o astfel de persoană; această expresie desemnează, de asemenea, un minor care este lăsat neînsoțit după intrarea pe teritoriul statelor membre”

În ceea ce privește siguranța călătoriei, vulnerabilitatea minorilor neînsoțiți crește riscul de rele tratamente pe parcursul călătoriei copilului către locul ales pentru IPA și la sosirea acolo. În general, în cazul copiilor neînsoțiți riscul de vătămări fizice și psihice ar trebui considerat prea mare pentru aplicarea articolului 8 din DCPI (reformată).

În același context, probabilitatea rezonabilă de a se stabili este și ea puternic afectată în cazurile de copii neînsoțiți și în funcție de circumstanțele individuale ale acestora. Copiii sunt vulnerabili într-o situație de protecție în interiorul țării de origine, din cauza vârstei fragede și deoarece depind de alții pentru a-și procura mijloacele de bază necesare traiului. Astfel, un copil neînsoțit depinde în mod special de disponibilitatea măsurilor corespunzătoare de îngrijire și custodie, de existența unor membri de familie sau a unei rețele de sprijin care să se poată îngriji de interesul său superior într-un loc ales pentru IPA. Dacă sunt pe cont propriu, adesea copiii nu pot să își asigure traiul de bază, ceea ce crește și mai mult riscurile de căsătorii timpurii, trafic de copii și prostituție și de angajare în practici de muncă a copiilor. Acest lucru este dăunător pentru sănătatea fizică sau psihică a copilului și ar putea conduce la abuz de droguri, la implicarea în infracțiuni etc. Este posibil ca în locul ales pentru IPA să lipsească sau să fie limitate facilitățile pentru copiii fără părinți sau tutore legal, iar condițiile existente să nu poată îndeplini nevoile copilului și nici interesul superior al acestuia. Se poate lua în calcul și vârsta copilului, iar genul este de asemenea relevant, în funcție de ITO privind zona respectivă.

În acest context și urmând logica din considerentul 27 din DCPI (reformată), IPA poate fi considerată **potrivită pentru copiii neînsoțiți doar dacă sunt disponibile și realizabile în practică modalități de îngrijire corespunzătoare**. Un exemplu este situația unui copil neînsoțit căruia i se alătură părinții sau alți adulți responsabili legal conform legislației din țara de origine sau care este primit de o autoritate publică însărcinată cu acordarea de îngrijiri minorului (de exemplu, serviciile de asistență socială pentru tineri, orfelinat etc.) în locul ales pentru IPA, cu condiția ca acest lucru să fie considerat în interesul superior al copilului. Aranjamentul trebuie garanteze că va exista o rețea de sprijin suficientă pe care copilul să se poată baza, astfel încât să fie asigurată probabilitatea rezonabilă de a se stabili în locul respectiv. De

⁽⁴⁹⁾ Pentru mai multe informații, consultați Adunarea Generală a ONU, [Convenția cu privire la drepturile copilului](#), 20 noiembrie 1989, Organizația Națiunilor Unite, Seria Tratatelor, vol. 1577.

asemenea, aranjamentul necesar trebuie să includă și călătoria copilului către locul ales pentru IPA. Nu se poate pretinde unui copil neînsoțit să se deplaseze singur către locul ales pentru IPA și să se stabilească acolo dacă acest lucru ar presupune încheierea de contracte sau obținerea de aprobări administrative prin acte juridice. Motivul este că în țara de origine copiii pot să nu aibă capacitate juridică, iar lipsa acestei capacități ar putea să nu îi permită copilului nici să câștige resurse adecvate, financiare sau de altă natură.

6.7. Solicitanți vârstnici

Vârsta solicitantului are o importanță deosebită pentru evaluarea IPA. Persoanele vârstnice se pot confrunta cu probleme serioase după ce ajung într-o zonă sigură în care li se cere să se stabilească. În general, vârstnicii au o mobilitate redusă și au nevoie de mai multă asistență. În plus, factorii legați de sănătate au o relevanță deosebită în situația lor. Din aceste motive, în cazul solicitanților vârstnici este necesară realizarea unei evaluări individuale a situației asistenței medicale și a accesului la aceasta în zona sugerată din țara de origine în care pot fi transferați. Unii vârstnici pot să nu fie apti de muncă, beneficiind de asistență socială. Capacitatea lor de a se integra într-o altă parte a țării, care ar putea fi semnificativ diferită de zona lor de origine (de exemplu, ca limbă sau cultură), poate prezenta de asemenea dificultăți majore. Prezența unei rețele de sprijin (de exemplu, membri de familie) este un alt factor important la evaluarea IPA pentru persoanele vârstnice.

6.8. Solicitanți cu boli grave sau cu handicap sever

Acest profil se referă la persoanele cu boli grave, tulburări mintale și/sau handicap ⁽⁵⁰⁾. O definiție a termenului „handicap” poate fi găsită la articolul 1 din Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap. „Persoanele cu handicap includ acele persoane care au deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale de durată, deficiențe care, în interacțiune cu diverse bariere, pot îngreuna participarea deplină și efectivă a persoanelor în societate, în condiții de egalitate cu ceilalți.” ⁽⁵¹⁾

În unele țări, persoanele cu handicap mintal pot să fie stigmatizate de către furnizorii de asistență medicală și, prin urmare, se pot confrunta cu discriminare atunci când încearcă să obțină tratament și asistență medicală adecvate.

În unele țări de origine, accesul la asistență medicală poate fi limitat, ceea ce face ca starea de sănătate a solicitantului să fie un factor important atunci când se evaluează caracterul rezonabil al IPA pentru cei care necesită tratament medical. Este important să se țină cont și de faptul că starea de sănătate a solicitantului îi poate afecta capacitatea de a munci și călători pe cont propriu. Trebuie luată în calcul și amplasarea infrastructurii corespunzătoare, deoarece infrastructura existentă ar putea fi concentrată doar în anumite zone urbane. Astfel, locul ales pentru IPA trebuie să ofere infrastructura medicală și/sau socială necesară pentru a îngriji boala și/sau handicapul solicitantului.

În cazul solicitanților cu boli grave, tulburări mintale sau handicap este esențial ca evaluarea IPA să aibă loc separat pentru fiecare caz în parte. Pentru solicitanții cu acest profil, accesul la mijloace de trai de

⁽⁵⁰⁾ Pentru informații despre identificarea persoanelor cu nevoi speciale, vezi și instrumentul IPSN al EASO la următorul link: <https://ipsn.easo.europa.eu/>.

⁽⁵¹⁾ Adunarea Generală a ONU, *Convenția privind drepturile persoanelor cu handicap: rezoluție/adoptată de Adunarea generală*, 24 ianuarie 2007, A/RES/61/106.

bază, de exemplu prin încadrarea în muncă, este cu atât mai limitat. Trebuie să se ia în considerare originea socială și economică a persoanei, precum și accesul acesteia la membrii familiei și la o rețea de sprijin, deoarece accesul la asistența medicală depinde în mare măsură de mijloacele financiare ale persoanei sau de mijloacele accesibile prin intermediul unei rețele de sprijin. Dacă solicitantul depinde de tratament, de medicamente sau de orice alte mijloace necesare pentru a putea duce o viață normală fără a se confrunța cu greutăți nejustificate, trebuie consultate ITO actualizate pentru a afla ce facilități sunt disponibile pentru solicitant în locul propus pentru IPA.

Solicitanții care se încadrează în acest profil pot fi însoțiți de un adult care le acordă asistență (persoană de sprijin sau îngrijitor), cu care împart o situație de dependență. Prin urmare, IPA trebuie evaluată și din punctul de vedere al sprijinului necesar în locul propus pentru IPA.

7. Considerații specifice

7.1. Încetarea protecției din cauza încetării circumstanțelor

IPA și încetarea protecției sunt două concepte separate, aplicate în conformitate cu prevederile DPA (reformată) și ale DCPI (reformată) și cu condițiile relevante stabilite ⁽⁵²⁾. Condițiile aplicabile sunt însă confundate adeseori, deoarece există unele similarități aparente, în special în contextul încetării protecției ca urmare a schimbării circumstanțelor. Secțiunea de față își propune să explice pe scurt distincția dintre IPA și încetarea protecției în contextul încetării circumstanțelor, pentru a se preveni orice potențială confuzie în timpul aplicării acestora.

IPA va fi evaluată după ce s-a demonstrat că există o teamă bine întemeiată de a fi persecutat sau un risc real de vătămări grave în zona de origine. De la acel punct, se evaluează dacă există o zonă, diferită de zona de origine, în care solicitantul să nu se confrunte cu o teamă bine întemeiată de persecuție sau cu un risc real de vătămări grave. Se evaluează dacă solicitantul poate călători în siguranță și în mod legal către acea parte a țării, dacă poate fi admis în acea parte a țării și dacă se poate presupune în mod rezonabil că se va stabili acolo.

Încetarea protecției va fi evaluată după ce solicitantului i s-a acordat protecție internațională. De la acel punct, se va evalua dacă au avut loc schimbări semnificative și fără caracter provizoriu ale circumstanțelor care au dus la recunoașterea statutului de refugiat, astfel încât teama bine întemeiată de a fi persecutat și/sau riscul real de vătămări grave au încetat să existe.

Articolul 11 din DCPI (reformată): Încetarea statutului de refugiat ca urmare a încetării circumstanțelor

„(1) Orice resortisant al unei țări terțe sau orice apatrid încetează să mai fie refugiat în cazul în care: [...]

(e) datorită faptului că circumstanțele în urma cărora a fost recunoscut ca refugiat au încetat să mai existe, nu mai poate continua să refuze solicitarea protecției țării al cărei cetățean este; sau

(f) fiind un apatrid, datorită faptului că circumstanțele în urma cărora a fost recunoscut ca refugiat au încetat să mai existe, se poate întoarce în țara în care avea reședința obișnuită.

(2) În scopul punerii în aplicare a alineatului (1) literele (e) și (f), statele membre examinează dacă schimbarea circumstanțelor este semnificativă în mod suficient și nu este provizorie pentru ca temerea refugiatului de a fi persecutat să nu mai poată fi considerată bine întemeiată.

(3) Alineatul (1) literele (e) și (f) nu se aplică unui refugiat care poate să invoce motive imperioase care rezultă din persecuții anterioare pentru a refuza să beneficieze de protecția țării al cărei cetățean este sau, în cazul unui apatrid, a țării în care își avea reședința obișnuită.”

⁽⁵²⁾ În conformitate cu UNHCR, conceptul de alternativă a refugiului intern se poate aplica doar în contextul evaluării eligibilității pentru protecție internațională în baza articolului 1A alineatul (2) din Convenția privind statutul refugiaților. Nu se poate aplica în contextul încetării statutului de refugiat în conformitate cu articolul 1C alineatele (5) și (6) din Convenția privind statutul refugiaților. Vezi mai multe în UNHCR, *Amicus curiae of the United Nations High Commissioner for Refugees in case number 20-121835SIV-HRET regarding F.K. and others against the State/the Norwegian Appeals Board before the Supreme Court of Norway (Norges Høyesterett)*, 16 decembrie 2020.

Articolul 16 din DCPI (reformată): încetarea statutului de protecție subsidiară din cauza încetării circumstanțelor

„(1) Un resortisant al unei țări terțe sau un apatrid încetează să mai fie eligibil pentru obținerea de protecție subsidiară atunci când circumstanțele care au justificat acordarea unei astfel de protecții încetează să existe sau au evoluat astfel încât protecția nu mai este necesară.

(2) În sensul punerii în aplicare a alineatului (1), statele membre țin seama de schimbarea circumstanțelor, stabilind dacă aceasta este suficient de semnificativă și nu este provizorie pentru ca persoana eligibilă pentru obținerea de protecție subsidiară să nu mai fie supusă unui risc real de a suferi vătămări grave.

(3. Alineatul (1) nu se aplică unui beneficiar al statutului conferit prin protecție subsidiară care poate să invoce motive imperioase care rezultă din persecuții anterioare pentru a refuza să beneficieze de protecția țării al cărei cetățean este sau, în cazul în unui apatrid, a țării în care își avea reședința obișnuită.”

În contextul menționat, noțiunile de IPA [articolul 8 din DCPI (reformată)] și de încetare a protecției ca urmare a „schimbării circumstanțelor” [articolul 11 alineatul (1) litera (e) și articolul 16 din DCPI (reformată)] pot fi diferențiate după cum urmează.

IPA	Încetarea protecției la încetarea circumstanțelor
Aplicarea conceptului de IPA este opțională pentru statele membre în conformitate cu DCPI (reformată).	Aplicarea prevederilor DCPI (reformată) privind încetarea protecției sunt obligatorii pentru statele membre.
IPA este evaluată în etapa de calificare pentru protecție internațională.	Clauzele de încetare a protecției privesc persoanele cărora li s-a oferit deja un statut de protecție internațională ⁽⁵³⁾ .
Pentru a aplica IPA trebuie evaluate siguranța, călătoria, admiterea și probabilitatea rezonabilă de a se stabili în locul respectiv.	Pentru a aplica clauza de încetare a protecției, trebuie evaluată natura schimbării circumstanțelor.
Conceptul de „motive imperioase” nu este menționat pentru IPA. Cu toate acestea, solicitantul poate invoca motive împotriva aplicării IPA.	Conceptul de „motive imperioase” este examinat și evaluat la aplicarea clauzelor de încetare a protecției.

Pentru orientări mai detaliate cu privire la aplicarea clauzelor de încetare, consultați *Ghidul practic al EASO privind aplicarea clauzelor de încetare a protecției* (2021).

⁽⁵³⁾ În conformitate cu UNHCR, refugiații și alte persoane care necesită protecție internațională au dreptul la un statut sigur. Orice altceva ar fi în dauna sentimentului de securitate al refugiaților, pe care protecția internațională este menită să îl asigure. Comitetul Executiv al UNHCR a solicitat statelor să susțină capacitatea refugiaților de a se integra pe plan local prin acordarea promptă a unui statut juridic sigur și a drepturilor de ședere, precum și să le faciliteze naturalizarea. Permisele de ședere pe termen scurt și evaluarea frecventă a acestora sunt contraproductive pentru obiectivele de integrare. Vezi UNHCR, *Comments on the European Commission Proposal for a Qualification Regulation – COM(2016), 466*, februarie 2018.

7.2. Cererile ulterioare

În conformitate cu articolul 40 alineatul (2) din DPA (reformată), orice cerere ulterioară trebuie să fie supusă mai întâi unei examinări preliminare.

Articolul 40 alineatul (2) din DPA (reformată): [Examinarea preliminară a cererilor ulterioare]

„(2) În scopul luării unei decizii privind admisibilitatea unei cereri de protecție internațională în conformitate cu articolul 33 alineatul (2) litera (d), o cerere ulterioară de protecție internațională este supusă mai întâi unei examinări preliminare pentru a se stabili dacă au apărut sau au fost prezentate de către solicitant elemente sau date noi care se referă la examinarea menită să stabilească dacă solicitantul îndeplinește condițiile pentru a fi beneficiar de protecție internațională în temeiul Directivei 2011/95/UE.”

Obiectivul examinării preliminare este de a verifica dacă au apărut elemente noi, necunoscute în procedurile anterioare, legate de examinarea posibilității ca un solicitant să se califice drept beneficiar al protecției internaționale. În lipsa unor astfel de elemente noi, cererea ulterioară poate fi evaluată drept inadmisibilă.

Dacă în procedurile anterioare s-a aplicat IPA, în cursul examinării preliminare trebuie să se evalueze dacă există elemente noi care pun sub semnul întrebării aplicabilitatea IPA. Acest lucru presupune utilizarea de informații actualizate, obținute din surse relevante. Dacă cererea anterioară a fost soluționată prin aplicarea IPA, într-o cerere ulterioară solicitantul poate invoca înrăutățirea situației din locul ales pentru IPA. În aceste cazuri, autoritatea decizională va trebui să examineze situația generală actuală din țara de origine pe baza unor ITO relevante și actualizate, acordând o atenție specială locului ales pentru IPA.

Mai mult, în examinarea preliminară a cererii ulterioare se verifică și circumstanțele personale ale solicitantului, deoarece este posibil ca situația acestuia să se fi modificat (de exemplu, membrii familiei să fi părăsit țara de origine, solicitantul să se fi îmbolnăvit). Odată cu trecerea timpului pot apărea diferențe între situația solicitantului de la momentul primei sale cereri de protecție internațională și cea de la momentul cererii ulterioare.

Este important de reținut și faptul că IPA poate fi folosită la evaluarea cererii ulterioare, chiar dacă decizia negativă din procedurile precedente a fost luată din alt motiv. Totuși, într-o astfel de situație IPA nu va fi evaluată ca parte a examinării preliminare, ci în cursul examinării fondului cererii ulterioare. În acest caz, înainte de a se căuta un posibil loc potrivit pentru IPA se va reevalua teama de persecuție sau riscul real de vătămări grave în zona de origine.

Anexa 1. Jurisprudență

Jurisprudența europeană

În continuare prezentăm două rezumate oficiale și un extras dintr-o hotărâre a jurisprudenței CEDO relevante care a fost avută în vedere pentru scopurile acestui ghid.

CEDO, 2011, *Sufi și Elmi/Regatul Unit* ⁽⁵⁴⁾

„*În fapt* – Ambii solicitanți erau resortisanți somalezzi. Dl Sufi (primul solicitant) a sosit în Regatul Unit în anul 2003 și a cerut azil pe motiv că făcea parte dintr-un clan minoritar persecutat de miliția care-i omorâse tatăl și sora și care îl vătămase grav. Cererea sa a fost refuzată, iar apelul i-a fost respins pe motiv că relatarea sa nu era credibilă. În anul 2008, dl Sufi a fost diagnosticat cu tulburare de stres posttraumatic. Dl Elmi (al doilea solicitant) este membru al clanului majoritar Isaaq. El a sosit în Regatul Unit în anul 1988 și i s-a acordat permisiunea să rămână în calitate de refugiat. În urma condamnărilor pentru mai multe infracțiuni grave, au fost emise ordine de deportare pentru ambii solicitanți. Cei doi au făcut apel, fără succes.

Somalia este alcătuită din trei zone autonome: auto-proclamata Republică Somaliland în partea de nord-vest, statul Puntland în nord-est și restul regiunilor sudice și centrale. Societatea somaleză se compune în mod tradițional din familii-clan. Țara nu mai are un guvern central funcțional din anul 1991 și este măcinată de anarhie, conflicte civile și războaie între clanuri. Deși în luna octombrie 2004 s-a înființat Guvernul Federal de Tranziție, care este recunoscut de Organizația Națiunilor Unite, în momentul de față acesta controlează doar o mică parte din Mogadiscio, iar supraviețuirea sa depinde de trupele Uniunii Africane. Un grup cunoscut drept al-Shabaab, care a început ca parte a aripii armate a Uniunii Tribunalelor Islamice, a devenit cea mai puternică și eficace facțiune armată de la sol, în special în sudul Somaliei, și a avansat în mod constant către capitala Mogadiscio.

În cererile adresate Curții Europene, solicitanții s-au plâns că ar fi amenințați de riscul de rele tratamente dacă ar fi deportați în Somalia.

„*În drept* – articolul 3: Singura întrebare într-un caz de expulzare era dacă s-au constatat, în toate circumstanțele cazului, motive serioase și întemeiate pentru a crede că solicitantul, dacă ar fi returnat, s-ar confrunta cu un risc real de tratament contrar articolului 3*.1 Dacă s-ar fi stabilit existența unui astfel de risc, returnarea solicitantului ar încălca în mod necesar articolul 3, indiferent dacă riscul ar proveni dintr-o situație generală de violență, dintr-o caracteristică personală a solicitantului, sau dintr-o combinație a celor două. Cu toate acestea, nu toate situațiile de violență generală conduc la un astfel de risc. Dimpotrivă, o situație generală de violență ar avea intensitatea suficientă pentru a genera un astfel de risc doar «în cele mai extreme cazuri». Următoarele criterii** au fost relevante (dar nu exhaustive) în sensul identificării nivelului de intensitate a unui conflict: dacă părțile angajate în conflict foloseau metode și tactici de război care să crească riscul de victime în rândul civililor, sau care să țintească civilii în mod direct; dacă astfel de metode și/sau tactici erau folosite pe scară largă de către părțile angajate în conflict; dacă luptele se dădeau la nivel local sau erau larg răspândite; iar ultimul criteriu era numărul de civili uciși, răniți și strămutați în urma luptelor.

(54) CEDO, Notă informativă cu privire la jurisprudența Curții Nr 142 iunie 2011, *Sufi și Elmi/Regatul Unit* – 8319/07, Hotărârea din 28.6.2011 [secțiunea IV].

Revenind la situația din Somalia, punctul de returnare propus, respectiv Mogadiscio, a fost supus unor bombardamente și ofensive militare nejustificate, precum și unor acte de violență imprevizibile și generalizate. Există un număr considerabil de victime civile și de persoane strămutate. Deși o persoană cu relații ar fi putut obține protecție acolo, această protecție ar fi putut fi asigurată doar de relații aflate la cel mai înalt nivel și era puțin probabil ca cineva care nu mai fusese de ceva timp în Somalia să cunoască astfel de persoane. În concluzie, violența era la o cotă atât de ridicată încât oricine din oraș, probabil cu excepția celor care aveau relații deosebit de solide cu «actori puternici», s-ar fi confruntat cu un risc real de tratamente interzise.

În ceea ce privește posibilitatea transferului într-o regiune mai sigură, articolul 3 nu le interzice statelor contractante să se bazeze pe alternativa refugiului intern, cu condiția ca persoana returnată să poată călători către zona respectivă, să fie admisă și să se poată stabili acolo fără a fi expusă unui risc real de rele tratamente. Curtea era pregătită să accepte că persoanele returnate ar putea să călătorească de la Aeroportul Internațional Mogadiscio către o altă regiune din sudul și centrul Somaliei. Cu toate acestea, persoanele returnate care erau lipsite de experiența recentă a traiului în Somalia s-ar fi confruntat cu un risc real de rele tratamente dacă zona lor de domiciliu s-ar fi aflat într-o zonă controlată de al-Shabaab, sau dacă ar fi fost necesar să călătorească printr-o astfel de zonă, deoarece astfel de persoane nu erau familiarizate cu codurile islamice stricte impuse acolo și prin urmare ar fi putut fi supuse unor pedepse precum lapidare, amputare, biciuire și pedepse corporale.

Se putea presupune în mod rezonabil că persoanele returnate care, fie nu avea legături de familie apropiate, fie nu puteau călători în siguranță către o zonă în care aveau astfel de legături, vor trebui să se refugieze într-o tabără pentru persoane strămutate în interiorul țării (PSI) sau într-o tabără pentru refugiați. Prin urmare, Curtea a trebuit să ia în considerare condițiile din aceste tabere, care fuseseră descrise drept mizerabile. **În acest sens, Curtea a indicat că acolo unde o criză se datorează mai ales acțiunilor directe și indirecte ale părților angajate într-un conflict – spre deosebire de cauze precum sărăcia sau lipsa de resurse a statului pentru a combate un fenomen natural, precum seceta – metoda preferabilă pentru a evalua dacă condițiile umanitare precare au atins pragul prevăzut la articolul 3 este cea adoptată în cauza *M.S.S./Belgia și Grecia****, în care Curtea a fost nevoită să țină seama de capacitatea solicitantului de a-și asigura nevoi elementare precum cea de hrană, igienă și adăpost, de vulnerabilitatea acestuia față de rele tratamente și de șansele ca situația sa să se îmbunătățească într-un interval rezonabil de timp** ⁽⁵⁵⁾. Condițiile din principalele centre – Coridorul Afgooye din Somalia și taberele Dadaab din Kenya – erau suficient de mizerabile pentru a se considera că tratamentul aplicat locuitorilor atinge pragul prevăzut la articolul 3. PSI din Coridorul Afgooye aveau acces foarte limitat la alimente și apă, iar cazarea lor se părea că începe să devină o problemă, deoarece proprietarii căutau să le exploateze situația dificilă pentru a face profit. Deși în taberele Dadaab era disponibil ajutor umanitar, accesul la adăpost, apă și instalații sanitare era extrem de limitat din cauza suprapopulării extreme. Locuitorii din ambele tabere erau vulnerabili în fața infrafracțiunilor violente, a exploatării, abuzurilor și recrutării forțate și aveau perspective foarte reduse ca situația lor să se îmbunătățească într-un interval de timp rezonabil. În plus, refugiații care locuiau în taberele Dadaab, sau chiar cei care doar încercau să ajungă acolo, erau supuși și riscului real de returnare într-o zonă de pericol (*refoulement*) de către autoritățile kenyene.

⁽⁵⁵⁾ Sublinierea noastră.

În privința circumstanțelor personale ale solicitanților, primul solicitant ar fi fost supus unui risc real de rele tratamente dacă ar fi rămas în Mogadiscio. Deoarece singurele rude apropiate se găseau într-un oraș aflat sub controlul al-Shabaab și deoarece sosise în Regatul Unit în anul 2003, când avea doar șaisprezece ani, exista și un risc real de rele tratamente din partea al-Shabaab dacă ar fi încercat să se transfere acolo. În consecință, probabil ar fi ajuns într-o tabără pentru PSI sau pentru refugiați, în care condițiile erau suficient de precare pentru a atinge pragul prevăzut la articolul 3, iar primul solicitant ar fi fost deosebit de vulnerabil din cauza afecțiunii sale psihice.

Al doilea solicitant ar fi fost supus unui risc real de rele tratamente dacă ar fi rămas în Mogadiscio. Deși s-a acceptat faptul că solicitantul era membru al clanului majoritar Isaaq, Curtea nu a considerat că acest lucru dovedea existența unor relații suficient de puternice care să-l protejeze. Nu exista nicio dovadă că ar fi avut legături de familie apropiate în Somalia Centrală și de Sud; în orice caz, el sosise în Regatul Unit în anul 1988, când avea nouăsprezece ani și nu avea experiența traiului sub regimul de represiune al al-Shabaab. Prin urmare, solicitantul s-ar fi confruntat cu un risc real dacă ar fi căutat refugiu într-o zonă aflată sub controlul al-Shabaab. La fel, dacă ar fi căutat refugiu în taberele pentru PSI sau refugiați. În fine, faptul că se emisese ordin de deportare a solicitantului către Mogadiscio, și nu către Hargeisa, părea să contrazică declarația autorităților că ar fi acceptat în Somaliland.

Concluzie (unanimă): deportarea ar constitui încălcare.

Articolul 41: Nu s-a ridicat nicio pretenție în privința unor daune.

* Vezi *NA./Regatul Unit*, 25904/07, 17 iulie 2008, Nota informativă nr. 110.

** Criterii identificate de către Tribunalul pentru Azil și Imigrație din Regatul Unit în cauza *AM și AM* (conflict armat: categorii de risc) Somalia, Tribunalul [2008] UKAIT 00091.

*** [Tribunalul], 30696/09, 21 ianuarie 2011, Nota informativă nr. 137."

CEDO, 2007, Salah Sheekh/Țările de Jos⁽⁵⁶⁾

„În fapt: Solicitantul, un resortisant somalez născut în 1986, a părăsit Somalia folosind un pașaport fals în luna mai 2003 și a cerut azil la sosirea pe Aeroportul Schiphol din Amsterdam. El a declarat că membrii familiei sale, care făceau parte din grupul de populație minoritar Ashraf, plecaseră din Mogadiscio în anul 1991 din cauza războiului civil și se refugiaseră într-un sat aflat la 25 km depărtare, unde li se furaseră bunurile rămase. Satul era controlat de clanul Agbal, a cărui miliție armată a recurs la persecuția solicitantului și a familiei acestuia, precum și a altor trei familii Ashraf, știind că nu aveau mijloace de protecție. În cadrul mai multor incidente desfășurate de-a lungul mai multor ani, miliția îi omorâse tatăl și un frate, îl atacaseră violent pe el și pe frații săi și îi răpiseră și violaseră sora de două ori. Cererea sa de azil a fost refuzată în iunie 2003, deoarece Ministerul Imigrării și Integrării a considerat, printre altele, că nu se califică pentru statutul de refugiat, neexistând nicio dovadă că se făcuse cunoscut drept oponent al regimului (local), că era membru sau simpatizant al unui partid sau al unei mișcări politice, sau că fusese vreodată arestat sau închis. Ministerul a constatat că problemele solicitantului nu erau rezultatul unor acte de discriminare majore și sistematice, ci o consecință a situației generale instabile, în care bandele criminale intimidau și amenințau oameni în mod frecvent, dar arbitrar. Prin urmare, nu exista niciun risc real ca solicitantul să fie supus tratamentului interzis de articolul 3 la întoarcerea în Somalia și se puteau face demersuri ca el să se stabilească în una dintre zonele pe care autoritățile neerlandeze le clasificaseră drept «relativ sigure». Apelul solicitantului la un tribunal local a fost respins. După ce a fost informat că Uniunea Europeană urma să-i elibereze un document de călătorie și că va fi deportat în una din «zonele relativ sigure», solicitantul a înregistrat o obiecțiune la Minister și a solicitat ca tribunalul regional să-i amâne deportarea până la audierea obiecțiunii. El a argumentat, printre altele, că în calitate de membru al unei minorități care nu putea obține protecție din partea unuia dintre clanurile conducătoare, chiar dacă s-ar fi dus în una din «zonele relativ sigure» ar fi fost forțat să trăiască într-o tabără pentru persoane strămutate în interiorul țării, în care condițiile erau înfiorătoare. Obiecția solicitantului față de decizia Ministerului și cererea sa de ședere au fost refuzate. Cu toate acestea, autoritățile neerlandeze anulară între timp măsurile legate de expulzarea solicitantului și l-au eliberat din detenție, după ce au primit o indicație din partea Curții, în temeiul regulii 39. Solicitantului i s-a permis ulterior să solicite permis de ședere, în temeiul măsurilor temporare care fuseseră adoptate între timp de către Minister pentru anumite categorii de solicitanți de azil din Somalia. I s-a acordat azil în martie 2006.

În drept: Articolul 37 alineatul (1) litera (c) – Deși solicitantul nu era în pericol de expulzare imediată, Curtea a constatat totuși că măsurile temporare puse în aplicare pentru anumite categorii de solicitanți de azil din Somalia nu reprezintă o soluție la problemă, deoarece autoritățile declaraseră fără echivoc că acestea urmau să fie revizuite după ce Curtea se pronunța pe fondul cauzelor care priveau pe resortisanții somalezi pentru care se indicase o măsură provizorie. Prin urmare, continuarea analizării cererii părea a fi cea mai eficace cale de urmat, în special dacă se avea în vedere că, în cazul radierii solicitării și ulterior al încetării măsurilor, cel mai probabil solicitantul ar fi căutat reintroducerea cererii sale pe listă: *niciun motiv pentru radiere*.

⁽⁵⁶⁾ CEDO, Notă informativă cu privire la jurisprudența Curții nr. 93 din ianuarie 2007, *Salah Sheekh/Țările de Jos* – 1948/04, Hotărârea din 11.1.2007 [secțiunea III].

Articolul 3 – Curtea a remarcat că intenția autorităților nu era de a-l expulza pe solicitant către alte zone din Somalia decât cele pe care le considerau «relativ sigure». Deși astfel de zone erau în general mai stabile și mai pașnice decât cele din alte părți ale țării, exista o diferență pronunțată între situația persoanelor care proveneau din aceste zone și aveau acolo un clan și/sau o familie și cea a persoanelor din alte părți din Somalia, care nu aveau astfel de legături. Era foarte puțin probabil ca solicitantul, care se încadra în ultima categorie, să poată obține protecție de clan în una dintre zonele «relativ sigure». Prin urmare, erau șanse ca acesta să ajungă într-o așezare pentru persoane strămutate în interiorul țării, ai căror ocupanți erau marginalizați, izolați și vulnerabili în fața infracțiunilor. Cu toate acestea, indiferent dacă solicitantul ar fi fost sau nu expus unui risc real de tratamente interzise în aceste zone, expulzarea lui era oricum interzisă în temeiul articolului 3, deoarece lipseau garanțiile care trebuiau îndeplinite preliminar, înaintea adoptării alternativei refugiului intern: persoana care urma să fie expulzată trebuia să poată călători către zona respectivă, să fie admisă și să se poată stabili acolo.

Autoritățile din «zonele relativ sigure» informaseră guvernul respondent că se opun deportării forțate a unor diferite clase de refugiați și că nu acceptă documentul de călătorie emis de UE. Astfel, chiar dacă guvernul ar fi reușit să îl trimită pe solicitant către una dintre zonele «relativ sigure», acest lucru nu ar fi constituit în niciun caz o garanție că, odată ajuns acolo, acestuia i s-ar fi permis să rămână, iar în absența monitorizării Guvernul nu ar fi avut nicio modalitate de a verifica dacă a reușit să fie admis ⁽⁵⁷⁾.

În consecință, exista un pericol real ca solicitantul să fie înlăturat, sau să nu aibă altă alternativă decât să se deplaseze către zone ale țării pe care atât guvernul, cât și UNHCR le considerau nesigure. Cât despre posibilitatea ca solicitantul să riște să fie expus unor tratamente interzise dacă ar fi ajuns în afara uneia dintre zonele «relativ sigure», tratamentul la care pretindea că a fost supus înainte de a părăsi Somalia ar putea fi clasificat drept inuman în sensul articolului 3, iar vulnerabilitatea grupului minoritar căruia îi aparținea față de abuzurile la adresa drepturilor omului era bine documentată. Afirmatia guvernului respondent, potrivit căreia problemele cu care solicitantul se confruntase erau o consecință a situației generale instabile, în care bandele infracționale intimidau și amenințau oameni în mod frecvent, dar arbitrar, era insuficientă pentru a elimina tratamentul aplicat solicitantului din domeniul de aplicare a articolului 3, deoarece respectiva prevedere se putea astfel aplica și în situații în care pericolul provenea din partea unor persoane care nu erau funcționari publici. Aspectul relevant a fost întrebarea dacă solicitantul ar fi putut să obțină protecție și să solicite reparații pentru actele comise împotriva sa, iar Curtea a considerat că nu. Dat fiind că nu se produsese nicio îmbunătățire semnificativă a situației din Somalia, nu exista niciun indiciu că solicitantul s-ar fi aflat într-o situație semnificativ diferită față de cea de care fugise. Iar tratamentul nu fusese nici el aplicat arbitrar: solicitantul și familia sa fuseseră vizați în mod direct deoarece aparțineau unei minorități și se știa că nu au mijloace de protecție. Nu i se putea cere solicitantului să dovedească existența altor caracteristici speciale, cu caracter distinctiv în cazul său, pentru a demonstra că fusese și continua să fie supus unui risc de natură personală. Deși simpla eventualitate a reținerii și tratamentelor era insuficientă pentru a duce la o încălcare a articolului 3, Curtea a considerat că în cazul solicitantului exista un risc previzibil.

Concluzie (unanimă): expulzarea ar încălca articolul 3.

⁽⁵⁷⁾ Sublinierea noastră.

Articolul 13 – În așteptarea unei decizii legate de obiecțiunea sa, solicitantul depusese o cerere la un tribunal regional în vederea amânării expulzării, dar tribunalul hotărâse că expulzarea sa nu ar încălca articolul 3. Ținând cont de faptul că sintagma «cale de atac» în sensul articolului 13 nu înseamnă o cale de atac care să aibă neapărat câștig de cauză, precum și faptul că fusese examinată compatibilitatea cu articolul 3 a îndepărtării programate, solicitantului i se puse la dispoziție o cale de atac eficientă în ceea ce privește modalitatea în care urma să aibă loc expulzarea sa.

Concluzie (unanimă): nu există încălcare.”

CEDO, 2014, A.A.M/Suedia ⁽⁵⁸⁾

„Transferul intern implică în mod inevitabil anumite dificultăți. Cu toate acestea, dovezile aduse în fața Curții sugerează că există locuri de muncă disponibile și că persoanele care se stabilesc acolo au acces la asistență medicală, precum și la asistență financiară și de alt tip din partea UNHCR și a autorităților locale. În orice caz, nu există niciun indiciu potrivit căruia condițiile de trai generale în KRI pentru un colonist musulman sunnit ar fi în vreun fel necorespunzătoare sau ar constitui în vreun fel tratament interzis în temeiul articolului 3. Nu există nici riscul real ca acesta sau aceasta să ajungă în alte părți din Irak.”

(Punctul 73)

Jurisprudența națională

Mai jos este o listă cu hotărâri din jurisprudența națională relevantă care au fost luate în considerare pentru scopurile acestui ghid:

- Curtea Administrativă Federală (Germania), Hotărârea din 1 februarie 2007, *Solicitant (Cecenia)/ Biroul federal pentru migrație și refugiați (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge – BAMF)*, Bundesverwaltungsgericht n. 1 C 24.06, ECLI:DE:BVerwG:2007:010207U1C24.06.0.
- Curtea Supremă Administrativă (Cehia), Hotărârea din 30 septembrie 2013, *Ij/Ministerul de interne*, 4 Azs 24/2013-34.
- Consiliul pentru litigii privind legea străinilor (Belgia), Decizia din 30 iunie 2011, *X/Biroul Comisarului General pentru Refugiați și Apatrizi (Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides – CGRS)*, 64 233
- Curtea Supremă Administrativă (Finlanda), Hotărârea din 18 martie 2011, *A/Serviciul de imigrări finlandez*, KHO:2011:25.

Pentru mai multă jurisprudență națională legată de IPA, consultați baza de date de jurisprudență a EASO la <https://caselaw.euaa.europa.eu/pages/searchresults.aspx?> Căutarea a fost filtrată cu cuvintele-cheie „internal protection alternative / flight alternative” (alternativă de protecție în interiorul țării de origine / alternativa refugiului intern).

⁽⁵⁸⁾ CEDO, 2014, A.A.M, *op. cit.*, nota de subsol 16. Ca trimitere specifică la puncte din hotărâre, consultați punctul 73 din textul disponibil în baza de date Hudoc a CEDO.

Contactați UE

În persoană

În întreaga Uniune Europeană există sute de centre de informare Europe Direct. Puteți găsi adresa centrului cel mai apropiat de dumneavoastră la: https://europa.eu/european-union/contact_ro

La telefon sau prin e-mail

Europe Direct este un serviciu care vă oferă răspunsuri la întrebările privind Uniunea Europeană. Puteți accesa acest serviciu:

- apelând numărul gratuit 00 800 6 7 8 9 10 11 (unii operatori pot taxa aceste apeluri);
- apelând numărul standard: +32 22999696; sau
- prin e-mail, la: https://europa.eu/european-union/contact_ro

Găsiți informații despre UE

Online

Informații despre Uniunea Europeană în toate limbile oficiale ale UE sunt disponibile pe site-ul Europa, la: https://europa.eu/european-union/index_ro

Publicații ale UE

Puteți descărca sau comanda publicații ale UE gratuite și contra cost la adresa: <https://op.europa.eu/ro/publications>. Mai multe exemplare ale publicațiilor gratuite pot fi obținute contactând Europe Direct sau centrul dumneavoastră local de informare (a se vedea https://europa.eu/european-union/contact_ro).

Dreptul UE și documente conexe

Pentru accesul la informații juridice din UE, inclusiv la ansamblul legislației UE începând din 1951 în toate versiunile lingvistice oficiale, accesați site-ul EUR-Lex, la: <https://eur-lex.europa.eu>

Datele deschise ale UE

Portalul de date deschise al UE (<https://data.europa.eu/euodp/ro>) oferă acces la seturi de date din UE. Datele pot fi descărcate și reutilizate gratuit, atât în scopuri comerciale, cât și necomerciale.



Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene